

6

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

6.1 සමස්ත නිරීක්ෂණ

රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය 2019 වසරේ දී දුර්වල වූ අතර, විශේෂයෙන්ම, මෝටර් වාහන ඇතුළු ආනයන විශාල ලෙස සංකෝචනය වීම හා 2019 වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ දී සිදු වූ පාස්කු ඉරු දින ප්‍රහාර නිසා තීව්‍ර වූ ආර්ථික කටයුතුවල පහළ යෑම යනාදියේ බලපෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රජයේ ආදායමෙහි සිදු වූ සැලකිය යුතු අඩුවීම මෙන්ම ප්‍රධාන වශයෙන්, සහනාධාර හා පැවරුම් සහ වැටුප් හා වෙනත් මත සිදු වූ පුනරාවර්තන වියදම්හි වැඩිවීම මේ සඳහා හේතු විය. ඒ අනුව, නව දේශීය ආදායම් පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුවෙන් ආදායම් බදු ආදායමෙහි සිදු වූ සැලකිය යුතු ප්‍රතිලාභය හිත කෙරෙමින් වක්‍ර බදුවලින් ලද ආදායම 2019 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස පහළ වැටුණි. මේ අතර, 2019 වසරට අදාළ රාජ්‍ය අයවැය 2019 අප්‍රේල් මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුවෙන් අනුමත වන තෙක් කල් දැම්මට සිදු වීම හා අදාළ අයවැය සම්මත වීමට පෙර 2019 පළමු මාස හතරක කාලය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම් කටයුතු අතුරු සම්මත ගිණුමක් තුළින් ක්‍රියාත්මක වීමද, 2019 වසරේ දී ආදායම් රැස්කිරීම මත යම් තරමකට පීඩනයක් ඇති කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2019 වසරේ දී ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන්, අයවැය ඇස්තමේන්තු සහ 2018 වසරේ දී වාර්තා කරන ලද මට්ටම්වලින් සැලකිය යුතු ලෙස අපගමනය විය. 2019 අයවැය මගින් අනිරීක්ෂනයක් අපේක්ෂා කළද, රජයේ නිර්-ඉතුරුම් වැඩිවීමක් පිළිබිඹු කෙරෙමින්, රජයේ වර්තන ගිණුමේ ශේෂය සැලකිය යුතු ලෙස පුළුල් විය. රජයේ ආදායම හා පොලී නොවන වියදම අතර වෙනස දැක්වෙන සහ ණය නිරසරබව පිළිබිඹු කෙරෙන වැදගත් දර්ශකයක් වන ප්‍රාථමික ශේෂය, පසුගිය වසර දෙකක කාලය තුළ දී වාර්තා කරනු ලැබූ අනිරීක්ෂන ශේෂයට සාපේක්ෂව මෙම වසරේ දී හිඟයක්

දක්වා යළි වෙනස් විය. සමස්ත අයවැය හිඟය, අයවැය ඇස්තමේන්තුවලට සහ 2018 වසරේ වාර්තා කරනු ලැබූ හිඟයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රසාරණය විය.

ප්‍රධාන වශයෙන්ම, මෝටර් වාහන ආනයන මත අයකරන නිෂ්පාදන බදුවලින් ලද බදු ආදායම අඩුවීම හේතුවෙන් රජයේ ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 13.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 12.6 දක්වා අඩු වූ අතර, එකතු කළ අගය මත බද්ද, සෙස් බද්ද, වරාය හා ගුවන්නොටුපළ සංවර්ධන බද්ද යනාදිය මගින් ද අඩු ආදායමක් වාර්තා විය. නව දේශීය ආදායම් පනත ක්‍රියාත්මක වීම යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම, සංස්ථාපිත බදු ආදායමෙහි වැඩිවීමක් පිළිබිඹු කෙරෙමින් සෘජු බදුවලින් ලද ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 2.2 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 2.8 දක්වා ඉහළ නැගුණි. කෙසේ වෙතත්, 2019 වසරේ දී ආනයන පහළ යෑම සහ සමස්ත ආර්ථික කටයුතුවල මන්දගාමී බව හේතුවෙන් වක්‍ර බදුවල සිදු වූ පහළ යෑම, ආදායම් බදුවලින් ලද ප්‍රතිලාභ ඉක්මවා ගියේය. තවද, ගාස්තු හා අයකිරීම්, මහ බැංකුව මගින් රජය වෙත ප්‍රදානය කළ හැකි ලාභ නොමැති වීම, සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගේ ලාභ හා ලාභාංශ යනාදියෙන් ලද ආදායම අඩුවීම හේතුවෙන් බදු නොවන ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී වූ සියයට 1.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 1.0 දක්වා අඩු විය. මේ අතර, රාජ්‍ය ආයෝජන වියදම පහළ ගියද, පුනරාවර්තන වියදම්හි වැඩිවීම හේතුවෙන් රජයේ වියදම් සහ ගුද්ධ ණය දීම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී පැවති සියයට 18.7

සිට 2019 වසරේ දී සියයට 19.4 දක්වා වැඩි විය. පුනරාවර්තන වියදම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී වූ සියයට 14.5 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 15.3 දක්වා වැඩි වූ අතර, ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම් 2018 වසරේ දී වූ සියයට 4.2ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 4.1 දක්වා අඩු වුණි. ඒ අනුව, රජයේ වර්තන ගිණුමේ හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2019 වසරේ දී අපේක්ෂා කළ සියයට 0.2ක අතිරික්තයට සහ 2018 වසරේ දී වාර්තා කළ සියයට 1.2ක හිඟයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 2.7ක හිඟයක් දක්වා ඉහළ නැගුණි. ප්‍රාථමික ශේෂය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, 2017 වසරේ සිට වාර්තා වූ යහපත් ප්‍රවණතාවය වෙනස් කරමින්, 2018 වසරේ දී වාර්තා කළ සියයට 0.6ක අතිරික්තයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 0.8ක හිඟයක් වාර්තා කරන ලදී. ඒ අනුව, අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, 2018 වසරේ වාර්තා කළ සියයට 5.3ක හිඟයට සහ 2019 වසරේ අයවැයෙන් අපේක්ෂා කළ සියයට 4.4ක හිඟයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 6.8ක හිඟයක් දක්වා ඉහළ ගියේය. අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය මූලාශ්‍ර මගින් සිදු වූ අතර, 2019 වසරේ දී එය ශුද්ධ පදනමින් ගත්කල සමස්ත මූල්‍යයනයෙන් සියයට 69.1ක් විය. ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය ගත්කල, වසර තුළ දී බැංකු සහ බැංකු නොවන මූලාශ්‍ර මගින් ණය ගැනීමේ වැඩිවීමක් වාර්තා විය. ප්‍රධාන වශයෙන්ම, 2019 වසරේ දී අයවැය හිඟය වැඩිවීම සහ සාපේක්ෂව ද.දේ.නි.යෙහි මන්දගාමී නාමික වර්ධනය පිළිබිඹු කෙරෙමින්, මධ්‍යම රජයේ ණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ අවසානයට පැවති සියයට 83.7 සිට 2019 වසරේ අවසානය වන විට සියයට 86.8 දක්වා වැඩි විය.

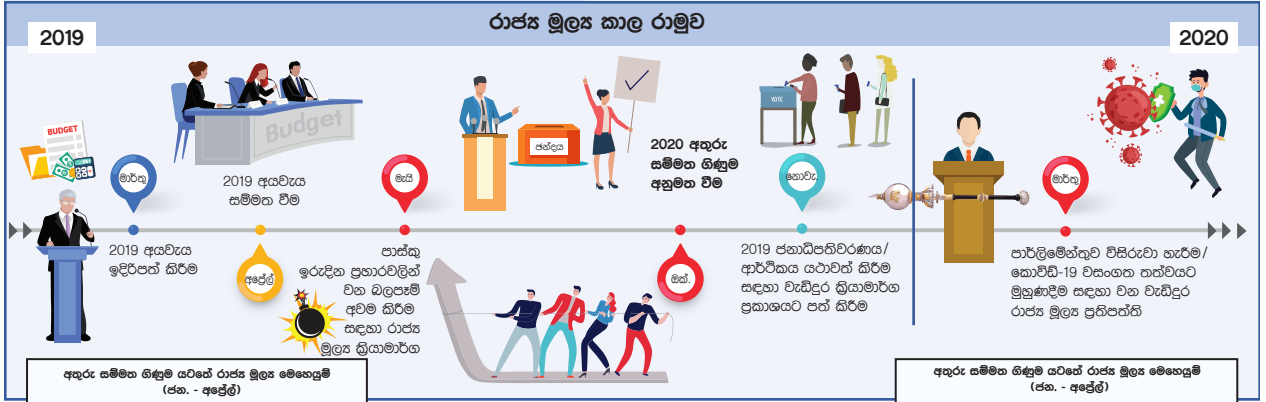
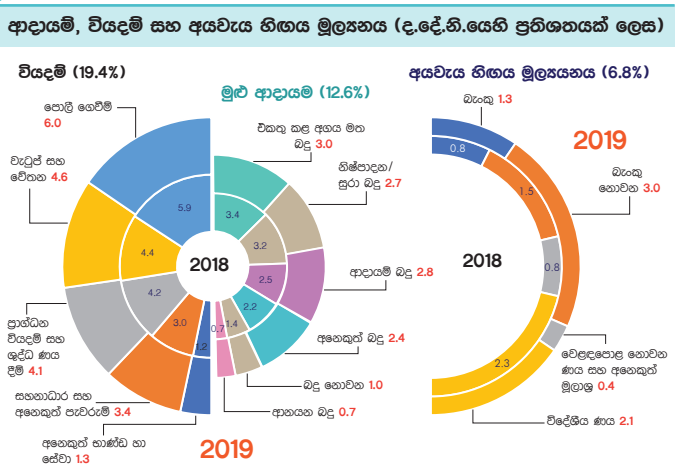
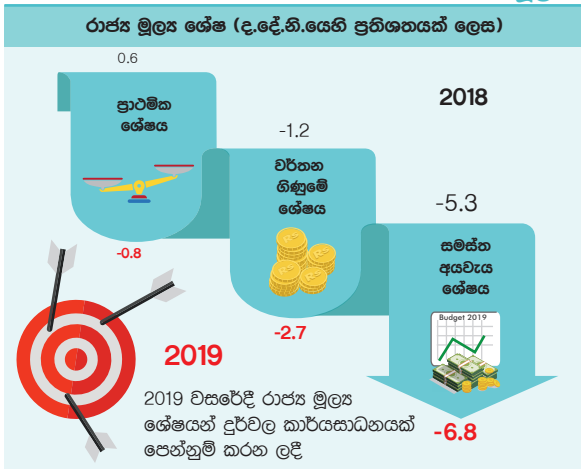
2019 වසරේ දී අවස්ථා දෙකක දී රජය විසින් රාජ්‍ය මූල්‍ය උත්තේජන ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වා දෙන ලදී. පාස්කු ඉරු දින ප්‍රහාරවලින් ඇති වූ විනාශකාරී බලපෑමට ප්‍රතිචාර වශයෙන් පළමු වටයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ලිහිල්කරණ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක වූ අතර, ජනාධිපතිවරණයට පසුව හඳුන්වා දුන් දෙවන වටයේ ලිහිල් ප්‍රතිපත්ති මගින් වසර ගණනාවක් පුරා අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා පහළ මට්ටමක පවත්නා ආර්ථික වර්ධනයට පහසුකම් සැලසීම අරමුණ විය. පාස්කු ඉරු දින ප්‍රහාරවලින් පසුව සංචාරක ව්‍යාපාරයේ පුනර්ජීවනය සඳහා සහායවීමට හෝටල් සහ සංචාරක කටයුතු ක්‍රියාකරවන්නන් සඳහා එකතු කළ අගය මත බදු සියයට 15 සිට සියයට 7 දක්වා අඩු කිරීම සහ ආරක්ෂක උපකරණ ආනයන බද්දෙන් නිදහස් කිරීම, පළමු වටයේ ප්‍රධාන රාජ්‍ය

මූල්‍ය ලිහිල්කරණ ක්‍රියාමාර්ගවලට අයත් විය. මැදි කාලීනව රාජ්‍ය ආදායමේ වර්ධනය ඉහළ යෑමට උපකාර කිරීමේ අරමුණින් ආයෝජනය සහ පරිභෝජනය දිරිමත් කිරීම ඇති කෙරෙන, ආර්ථිකයේ සහභාගීකරුවන්ගේ වැයකළ හැකි ආදායම වැඩි කිරීම ඉලක්ක කරගත් සැලකිය යුතු බදු සහන සහ බදු සරල කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග යනාදිය දෙවන වටයේ ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ලිහිල්කරණ ප්‍රතිපත්ති සඳහා ඇතුළත් විය. 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතට සංශෝධන සිදු කිරීම, මූල්‍ය සේවාවන් හැර අනෙකුත් අංශ සඳහා එකතු කළ අගය මත බදු පුළුල් පදනමකින් සියයට 8 දක්වා අඩු කිරීම, සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද හා රඳවාගැනීමේ බද්ද ඉවත් කිරීම එම ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ගවලට ඇතුළත් වේ. මීට අමතරව, හඳුන්වා දුන් ආදායම් ප්‍රතිසංස්කරණවල කෙටි කාලීන සාමාන්‍ය බලපෑමෙහි යම් ප්‍රමාණයක් යළි ආවරණය වන පරිදි පුනරාවර්තන වියදම් සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් සීමා කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ද ගනු ලැබීය. මේ අතර, රට තුළ කොවිඩ්-19 (COVID-19) වසංගතය පැතිරීමට ප්‍රතිචාර වශයෙන් සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් රජය විසින් හඳුන්වා දෙන ලදී. සෞඛ්‍ය පහසුකම් සඳහා අවශ්‍ය කරන වියදම් ප්‍රතිපාදන සැපයීම, අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය සඳහා උපරිම සිල්ලර මිල පැනවීම හා සමාජ දුරස්ථතාවය පවත්නා ගැනීමට අදාළ නියෝග බලපැවැත්වෙන කාල වලදී ආහාර ද්‍රව්‍ය බෙදා හැරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ රට තුළ කොවිඩ්-19 වසංගතය පැතිරයාම සීමා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නියාමන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම මෙම පියවරයන්වලට ඇතුළත් වේ.

විවක්ෂණශීලී වියදම් තාර්කිකකරණය සහ ආදායම් වැඩිදියුණු කර ගැනීම මගින් ඉදිරි කාලයේදී රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව, 2019 වසරේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම්වල පෙන්වුම් කළ දුර්වල කාර්යසාධනය මගින් අවධාරණය කෙරෙයි. නුදුරු කාලයේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය අපගමනයන් සිදු විය හැකි වුවත් හඳුන්වා දුන් රාජ්‍ය මූල්‍ය උත්තේජන ක්‍රියාමාර්ග ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය ශක්තිමත් වීම සඳහා උපකාරී වනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඉදිරි කාලයේ දී ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය යථා තත්ත්වයට පත්වීමත් සමඟ, රජයේ ආදායම ඉහළ යෑමට එය උපකාරී වනු ඇත. මෙම තත්ත්වය තුළ, ආදායම් රැස්කිරීමේ ප්‍රතිලාභ වඩාත් තහවුරු කිරීම සඳහා බදු පරිපාලනය සහ බදු අනුකූලතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ ප්‍රයත්න දැරීම අවශ්‍ය වේ. තවද, රජයේ පුනරාවර්තන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළයෑම සීමා කිරීම, මැදි කාලීනව රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් ශක්තිමත්

6.1 රජය සටහන රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය

අඩු ආදායම් හා ආර්ථික වශයෙන් ශක්තිමත් නොවන පවුල් සහ පුද්ගලයන් සඳහා රු. 5,000 බැගින් මුදල් ආධාර

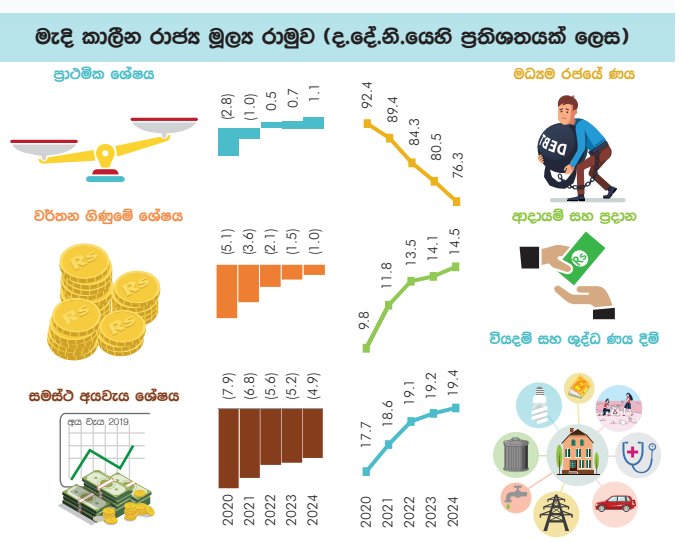
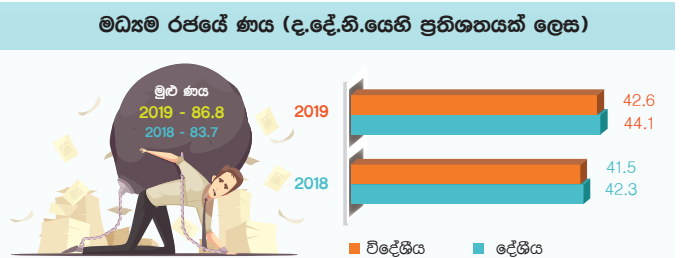
කොවිඩ්-19 සම්බන්ධ වියදම් සඳහා රුපියල් මිලියන 500 ක් වෙන් කිරීම

අත්‍යවශ්‍ය ආහාර වර්ග සඳහා උපරිම සිල්ලර මිල ගණන් හිඟ කිරීම

X2 අනුහාර රක්ෂණය

කොවිඩ්-19 ව්‍යාප්තිය හමුවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය සහන සහ උත්සාහ ක්‍රියාමාර්ග

- ව්‍යාපාරික සහ අනුප්‍රාප්ති ලබන පවුල් සඳහා ව්‍යාජ ක්‍රියාත්මක වන පරිදි හිමිකම් සහතික පත් ලබා දීම
- කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ හිඟ ගෙවීම් පියවීම සඳහා රුපියල් බිලියන 5 කට
- සෞඛ්‍ය මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් රජය විසින් පුද්ගලික ආයතන වෙත ගෙවිය යුතු හිඟ මුදල් පියවීම සඳහා රුපියල් බිලියන 10 කට
- පොහොර මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදන බිල්පත් පියවීම සඳහා රුපියල් බිලියන 3 කට
- අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය හිමිවිය

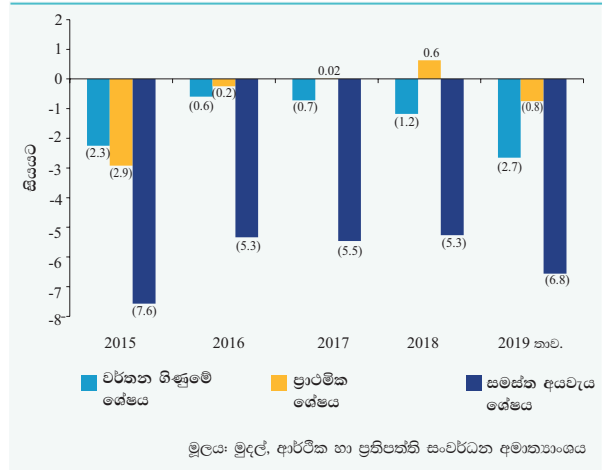

කිරීමට උපකාරී වේ. මූර්ත ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය නොවුවහොත් රජයේ වර්තන ගිණුමේ ශේෂය පුළුල් වීම, සහ ප්‍රාථමික ශේෂයෙහි පෙන්නුම් කළ යහපත් ප්‍රවණතාවයේ වෙනස් වීම අඛණ්ඩව පවතී නම්, ඉදිරි කාලයේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව ඇති කිරීමේ උත්සාහයන් අඩාල විය හැකි අතර, ණය තිරසාර බව සඳහා එය බරපතල අභියෝගයන් ඇති කරනු ඇත. තවද, අයවැය හිඟයේ පුළුල්වීම පාලනය නොවුවහොත්, එය සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනය සහ සමාජ ආරක්ෂණය යන අංශවල රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා අවශ්‍ය රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය පටු වීමට හේතු වේ. එමගින්, රජය විසින් ජනතාවගේ දුප්පත්කම පිටුදැකීම සඳහා ගනු ලබන උත්සාහයන්වලට බාධා සිදුවිය හැකි අතර, ඵලදායීතාව සහ ආර්ථික වර්ධනය අඩාල කිරීමට ද හේතු වේ. එබැවින්, මෙම තත්වය මඟහරවා ගැනීම සඳහා ආර්ථික වර්ධනය වැඩිදියුණු වීමේ අංශ වෙත, රාජ්‍ය වියදම් යොමු වීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, රජය මගින් අපේක්ෂා කරන පරිදි සම්පත්වල අකාර්යක්ෂම හා ඵලදායී නොවන භාවිතයන් පාලනයට හා සීමා කිරීමට උපකාරී වන ලෙස රාජ්‍ය යහපාලනය ශක්තිමත් කිරීම ද අත්‍යවශ්‍ය වේ. තවද, මැදි කාලීනව ණය ආපසු ගෙවීම සුමට කිරීම සහ ණය තිරසාර බව සහතික කිරීම පිණිස සක්‍රීය වගකීම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් ඵලදායී ලෙස භාවිත කිරීම සහ මැදි කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන්ට අනුගත වීමද අත්‍යවශ්‍ය වේ.

6.2 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දිශාව හා ක්‍රියාමාර්ග¹

රජයේ ආදායමේ කැපී පෙනෙන අඩුවීම සහ පුනරාවර්තන වියදම ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ 2019 වසරේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග සැලකිය යුතු අභියෝගයන්ට ලක් විය. ප්‍රධාන වශයෙන් ආනයන පහත වැටීම මධ්‍යයේ වක්‍ර බදු වලින් ලැබෙන ආදායම සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීම සහ පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභා‍රයෙන් පසුව ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් අඛණ්ඩව දුර්වල ලෙස පැවතීම හේතුවෙන් රජයේ ආදායම අඩු විය. අලුතින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද දේශීය ආදායම් පනත යටතේ ආදායම් බදු ලැබීම් කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩි වුවද වක්‍ර බදු වලින් ලද ආදායමේ පහළ යෑම හේතුවෙන් එහි බලපෑම සීමා විය. මේ අතර, පැවරුම් හා සහනාධාර සහ වැටුප් හා වේතන සඳහා වූ වියදම් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් පුනරාවර්තන වියදම් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය අතර, ආදායමේ දුර්වල කාර්යසාධනය හේතුකොට ගෙන රාජ්‍ය ආයෝජන

6.2 රජය සටහන
ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක
(ද.දේ.හි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

වියදම පහළ ගියේය. ඒ අනුව, ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක ඇස්තමේන්තුගත අගයන්වලින් සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස්වෙමින්, රජයේ වර්තන ගිණුමේ ශේෂයේ සහ සමස්ත අයවැය ශේෂයේ හිඟය ඉහළ ගිය අතර, ප්‍රාථමික ශේෂය ද පසුගිය වසර දෙක තුළ පවත්වා ගෙන ගිය අතිරික්ත ශේෂයන්ගෙන් පසුව හිඟයක් වාර්තා කළේය. පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභා‍රයෙන් අනතුරුව ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය මන්දගාමී වීම මධ්‍යයේ රජය සංචාරක කර්මාන්තයට අදාළ එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතිකය අඩු කළ අතර, ආරක්ෂක උපකරණ ආනයනය කිරීම සඳහා බදු නිදහස් කිරීම් ලබා දෙන ලදී. මේ අතර, වසර ගණනාවක් පුරා පැවති පහළ ආර්ථික වර්ධනයට පිළියම් යෙදීම සඳහා වැය කළ හැකි ආදායම ඉහළ නැංවීම සහ පුද්ගලික පරිභෝජනය හා ආයෝජන දිරිගැන්වීමේ අරමුණින් 2019 වසර අග දී බදු සහන මාලාවක් සහ වෙනත් ප්‍රතිසංස්කරණ ඇතුළත්ව රාජ්‍ය මූල්‍ය උත්තේජන ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වා දෙන ලදී. තවද, පුනරාවර්තන හා ප්‍රමුඛතා නොවන ප්‍රාග්ධන වියදම් අවම කිරීම සඳහා රජය විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගත් අතර, එමගින් බදු සංශෝධන මගින් කෙටි කාලීනව රජයේ ආදායමට ඇති විය හැකි බලපෑම අවම කිරීමට උපකාරී වනු ඇත.

2018 වසර අග භාගයේ දී දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ සිදු වූ අනපේක්ෂිත සිදු වීම් මධ්‍යයේ 2019 වසර සඳහා රජයේ අයවැය ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් 2019 ජනවාරි සිට 2019 අප්‍රේල් මස මුල දක්වා අතුරු සම්මත ගිණුමක් යටතේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, 2018 දෙසැම්බර් මාසයේ දී 2019 පළමු මාස හතර සඳහා අතුරු සම්මත ගිණුමක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරන ලදී. එහි

¹ 2019 දෙසැම්බර් 01 සිට 2020 අප්‍රේල් 01 දක්වා කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙබ් අඩවියේ මහජනයාට දැන්වීම් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රජය විසින් ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියට යටත් වේ.

ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2019 වසර සඳහා වූ විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත 2019 පෙබරවාරි 05 දින පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, 2019 වසර සඳහා වන රජයේ අයවැය 2019 මාර්තු 05 දින ඉදිරිපත් කර 2019 අප්‍රේල් 05 දින පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරන ලදී. මේ අතර, 2019 නොවැම්බර් මාසයේ දී ජනාධිපතිවරණය පැවැත්වීමේ පසුබිම තුළ 2020 වසර සඳහා අයවැය ඉදිරිපත් කිරීම ද ප්‍රමාද විය. ඒ අනුව, 2020 වසර සඳහා වන රජයේ අයවැය සකස් කිරීම කල් දැමීමට සිදු වූ අතර, 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී 2020 මුල් මාස හතර සඳහා අතුරු සම්මත ගිණුමක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරන ලදී.² මේ අතර, 2020 මාර්තු 03 වන දින පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරින ලද අතර 2020 අප්‍රේල් 25 දින පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ මහ මැතිවරණය සඳහා අපේක්ෂකයින්ගේ නාමයෝජනා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් භාරගන්නා ලදී. කෙසේ වෙතත්, කොවිඩ්-19 ව්‍යාප්තිය හේතුවෙන් මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් මහ මැතිවරණය කල් තබන ලදී.³ ඒ අනුව, 2020 වසර සඳහා රජයේ අයවැය ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාද විය හැකි අතර, එමගින් 2020 වසර සඳහා නව රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති ඉඩකඩ සීමා වනු ඇත.

2019 නොවැම්බර් මාසයේ පැවති ජනාධිපතිවරණයෙන් පසුව, බදු ව්‍යුහය සරල කිරීම සහ බදු සහන ලබා දීම අරමුණු කර ගනිමින් 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතට සංශෝධන හඳුන්වා දෙන ලද අතර, එමගින් වැය කළ හැකි ආදායම ඉහළ නැංවීම සහ මන්දගාමී ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය නැවත යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට සහාය වීම අපේක්ෂා කරන ලදී.⁴ ඒ අනුව, 2020 ජනවාරි 01 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තනි පුද්ගල ආදායම් බදු අනුපාතික, බදු නිදහස් සීමාව සහ ආදායම් බදු ගණනය කිරීමේ කාණ්ඩ සඳහා සංශෝධන හඳුන්වා දෙන ලදී. සේවා නියුක්ති ආදායම සඳහා වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 1.2ක සහ තනි පුද්ගල ආදායම සඳහා රුපියල් 500,000ක මට්ටමේ පැවති

2 අතුරු සම්මත ගිණුම සඳහා අනුමත කාල සීමාව ඉකුත්වීමට පෙර, පාර්ලිමේන්තුව සැසිවාරයේ පවතින නම්, රාජ්‍ය සේවාවන් සඳහා ඒකාබද්ධ අරමුදලෙන් අරමුදල් යෙදවීම සඳහා රජයට වාර්ෂික අයවැයක් හෝ අතුරු සම්මත ගිණුමක් හරහා පාර්ලිමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, වාර්ෂික අයවැයක් හෝ අතුරු සම්මත ගිණුමක් සම්මත කර ගැනීමට පෙර 2020 මාර්තු 03 වන දින පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා හරින ලද අතර, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 150 වන වගන්තියේ 3 වන ඡේදය යටතේ පාර්ලිමේන්තුව කැඳවූ දින සිට මාස තුනක් ඉකුත්වන තෙක් රාජ්‍ය සේවාවන් වෙනුවෙන් සිදු කරන රජයේ වියදම් සඳහා අවසර දීමේ බලය අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට පැවරී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන්, 2020 මාර්තු 06 සිට ඇරඹෙන මාස තුන තුළදී මූලික වශයෙන් රාජ්‍ය සේවා හා සංවර්ධන කටයුතු අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑම සඳහා ඒකාබද්ධ අරමුදලෙන් මුදල් වියදම් කිරීම සම්බන්ධ බලතල අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් භාණ්ඩාගාර ලේකම්වරයාට ලබා දෙන ලදී.

3 මේ අතර, 2020 අප්‍රේල් 20 දින මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් මහ මැතිවරණය 2020 ජූනි 20 දින පැවැත්වීමට නියමිත බව නිවේදනය කරන ලදී.

4 2020 ජනවාරි 01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමැතියට යටත් වේ.

6.1 සංඛ්‍යා සටහන
රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සම්පිණ්ඩනය

ශීර්ෂය	2018	2019	
		අනුමත ඇස්තමේන්තු	තාවකාලික
රුපියල් මිලියන			
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	1,932,459	2,357,000	1,898,808
මුළු ආදායම	1,919,973	2,344,000	1,890,899
බදු ආදායම	1,712,318	2,077,000	1,734,925
බදු නොවන ආදායම	207,656	267,000	155,974
ප්‍රදාන	12,486	13,000	7,909
වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම්	2,693,228	3,042,000	2,915,291
පුනරාවර්තන	2,089,713	2,308,000	2,301,155
ප්‍රාග්ධන සහ ශුද්ධ ණය දීම්	603,515	734,000	614,136
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	624,970	756,000	631,235
වර්තන ගිණුමේ ශේෂය	-169,740	36,000	-410,256
ප්‍රාථමික ශේෂය	91,421	228,000	-115,130
සමස්ත අයවැය ශේෂය	-760,769	-685,000	-1,016,483
මූල්‍යනය	760,769	685,000	1,016,483
විදේශීය මූල්‍යනය (අ)	323,535	235,000	314,076
දේශීය මූල්‍යනය	437,234	450,000	702,407
වෙළඳපොළ ණය ගැනීම්	329,351	450,000	642,713
බැංකු නොවන	219,885	182,000	449,629
බැංකු	109,466	268,000	193,084
මූල්‍ය අධිකාරිය	246,068	-	-108,116
වාණිජ බැංකු	-136,601	-	301,199
වෙළඳපොළ නොවන			
මූලාශ්‍ර (ආ)	107,883	-	59,694
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස (ඇ)			
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	13.5	15.1	12.6
මුළු ආදායම	13.4	15.0	12.6
බදු ආදායම	11.9	13.3	11.6
බදු නොවන ආදායම	1.4	1.7	1.0
ප්‍රදාන	0.1	0.1	0.1
වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම්	18.7	19.5	19.4
පුනරාවර්තන	14.5	14.8	15.3
ප්‍රාග්ධන සහ ශුද්ධ ණය දීම්	4.2	4.7	4.1
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	4.4	4.8	4.2
වර්තන ගිණුමේ ශේෂය	-1.2	0.2	-2.7
ප්‍රාථමික ශේෂය	0.6	1.5	-0.8
සමස්ත අයවැය ශේෂය	-5.3	-4.4	-6.8
මූල්‍යනය	5.3	4.4	6.8
විදේශීය මූල්‍යනය (අ)	2.3	1.5	2.1
දේශීය මූල්‍යනය	3.0	2.9	4.7
වෙළඳපොළ ණය ගැනීම්	2.3	2.9	4.3
බැංකු නොවන	1.5	1.2	3.0
බැංකු	0.8	1.7	1.3
මූල්‍ය අධිකාරිය	1.7	-	-0.7
වාණිජ බැංකු	-1.0	-	2.0
වෙළඳපොළ නොවන			
මූලාශ්‍ර (ආ)	0.8	-	0.4
මූලාශ්‍ර: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය			
(අ) විදේශීය ආයෝජකයින් වෙත නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ඇතුළත් ය.			
(ආ) 2018 වසරේ දී හම්බන්තොට වරායේ දිගු කාලීන කල් බදු මගින් ලත් මුදල් ඇතුළත් වේ.			
(ඇ) 2018 වර්ෂය සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2020 මාර්තු 31 දින නිකුත් කරන ලද සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු භාවිතා කර ඇත.			

බදු නිදහස් සීමාව ඕනෑම ආදායම් මාර්ගයක් සඳහා වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 3.0ක් දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. බදු නිදහස් සීමාවට ඉහළින් ඇති බදු අය කළ හැකි ආදායම සඳහා අදාළ වන ආදායම් බදු කාණ්ඩ වාර්ෂිකව රුපියල් 600,000 සිට රුපියල් මිලියන 3.0 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. තනි පුද්ගල ආදායම් බදු අනුපාතික සරල කරන ලද අතර, සියයට 4, සියයට 8, සියයට 12, සියයට 16, සියයට 20 සහ සියයට 24 ලෙස පෙර පැවති බදු ව්‍යුහයන් සියයට 6, සියයට 12 සහ සියයට 18 දක්වා සංශෝධනය කරන ලදී. මීට අමතරව, ඕනෑම නේවාසික හෝ අනේවාසික පුද්ගලයකුට ලැබෙන ඕනෑම සේවා නියුක්ති ආදායමක් මත අය කරන උපයන විට ගෙවීමේ බද්ද 2020 ජනවාරි 01 සිට ඉවත් කරන ලදී. ඒ අනුව, වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 3.0 ඉක්මවා ආදායමක් ලබන සේවා නියුක්තිකයෙකුට සියයට 6, සියයට 12 සහ සියයට 18 වශයෙන් රුපියල් මිලියන 3.0 බැගින් වූ බදු කාණ්ඩ යටතේ එක් එක් ආදායම් මට්ටම සඳහා තනි පුද්ගල ආදායම් බදු ගෙවිය යුතු වේ. මේ අතර, 2020 අප්‍රේල් 01 දින සිට ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය සඳහා අදාළ වන සංස්ථාපිත ආදායම් බදු අනුපාතිකය සියයට 28 සිට සියයට 14 දක්වා සහ බැංකු, මූල්‍ය, රක්ෂණ කර්මාන්තය හා වෙළඳ කටයුතු සඳහා අදාළ වන බදු අනුපාතිකය සියයට 28 සිට සියයට 24 දක්වා අඩු කරන ලද අතර, ඔට්ටු හා සුදු ව්‍යාපාර, මත්පැන් සහ දුම්කොළ සම්බන්ධ ව්‍යාපාර සඳහා අදාළ වන ආදායම් බදු අනුපාතිකය සියයට 40 සිට සියයට 28 දක්වා අඩු කරන ලදී. මීට අමතරව, කෘෂිකාර්මික, ධීවර හා පශු සම්පත් යන ව්‍යාපාර සංස්ථාපිත ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කරන ලදී. තවද, 2020 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රඳවා ගැනීමේ බද්ද සහ ආර්ථික සේවා ගාස්තු ඉවත් කරන ලදී. කෙසේ වුවත්, ලොතරැයි දිනුම්, ත්‍යාග, ඔට්ටු හා සුදු, ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරිය විසින් පවත්වන ලද වෙන්දේසියකදී ඕනෑම මැණික් වර්ගයක් විකිණීම සහ ඕනෑම අනේවාසික පුද්ගලයෙකුට ගෙවන ලද මුදල් මත රඳවා ගැනීමේ බද්ද තවදුරටත් අදාළ වේ.

ව්‍යාපාර සහ ආර්ථික වර්ධන අපේක්ෂාවන් සඳහා තවදුරටත් සහාය දැක්වීමේ අරමුණින් 2019 වසරේ දී එකතු කළ අගය මත බද්ද සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සඳහා සංශෝධන සිදු කරන ලදී. පාස්කු ඉරු දින ප්‍රහාරයෙන් පසු සංචාරක කර්මාන්තයට ඇති වූ බලපෑම සමනය කිරීමට සහාය වීම සඳහා ක්ෂණික ප්‍රතිචාරයක් වශයෙන් හෝටල්, සංචාරක නිකේතනය, අවන්හල් හෝ ඒ හා සම්බන්ධ සේවා සපයන වෙනත් ව්‍යාපාර මගින් සේවා සැපයීම සහ ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරියේ ලියාපදිංචි සංචාරක නියෝජිතයෙකු

විසින් මෙරටට පැමිණෙන සංචාරකයින් සඳහා සේවා සැපයීම මත වූ එකතු කළ අගය මත බද්ද 2019 ජූනි 01 දින සිට 2020 මාර්තු මස 31 දින දක්වා කාලය සඳහා සියයට 15 සිට සියයට 7 දක්වා අඩු කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, මෑත වසරවල ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් අඛණ්ඩව මන්දගාමී වීමේ ගැටලුව හමුවේ මැදි කාලීනව ආයෝජන සහ පරිභෝජනය දිරිමත් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව 2019 දෙසැම්බර් 01 දින සිට එකතු කළ අගය මත බද්ද, මූල්‍ය සේවා හැර අනෙකුත් සියලු අංශ සඳහා පොදුවේ, සියයට 15 සිට සියයට 8 දක්වා අඩු කරන ලදී. තවද, රෙදිපිළි ආනයනය කිරීම, ඕනෑම පුද්ගලයකු විසින් සහාධිපත්‍ය නිවාස ඒකක විකිණීමෙන් ගෘහස්ථ නවාතැන් සැපයීම සහ හෝටලයක්, සංචාරක නිකේතනයක්, අවන්හලක් හෝ දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගේ යෙදවුම්වලින් සියයට 60ක් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක් භාවිතා කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරියේ ලියාපදිංචි වෙනත් සමාන ව්‍යාපාර මගින් සේවා සැපයීම 2019 දෙසැම්බර් 01 දින සිට එකතු කළ අගය මත බද්දෙන් නිදහස් කරන ලදී. තවද, එකතු කළ අගය මත බදු ලියාපදිංචි කිරීමේ සීමාව 2020 වසරේ ජනවාරි මස 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 12 සිට වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 300 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. මීට අමතරව, 2019 දෙසැම්බර් 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ඉවත් කරන ලදී.

මෝටර් රථ ආනයනය හේතුවෙන් ගෙවුම් තුලනය මත ඇතිවන පීඩනය ලිහිල් කිරීම සහ සෞඛ්‍යමය හේතූන් මත පැණරස බීම හා දුම්වැටි පරිභෝජනය අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා නිෂ්පාදන බදුවලට අදාළ සංශෝධන සිදු කරන ලදී. 2019 අයවැය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ පරිදි, සහ සෙන්ටිමීටර 2,000 ට අඩු එන්ජින් ධාරිතාවයකින් යුත් මෝටර් රථ සඳහා අදාළ වූ නිෂ්පාදන බද්ද 2019 වසරේ මාර්තු මස 06 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ඉහළ නංවන ලදී. කෙසේ වෙතත්, පරිසර හිතකාමී ප්‍රවාහන ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා විද්‍යුත් මෝටර් රථ සඳහා අදාළ වන නිෂ්පාදන බද්ද අඩු කරන ලදී. මේ අතර, නිෂ්පාදනයෙහි අඩංගු සීනි ප්‍රමාණය මත පදනම්ව පාන වර්ග සඳහා වන නිෂ්පාදන බද්ද ඉහළ නංවන ලදී. තවද, 2019 මාර්තු 06 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, වාර්ෂික උද්ධමනය සහ රටේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය පිළිබිඹු කෙරෙමින් අවම වාර්ෂික බදු වැඩිවීමක් සහිත දර්ශකයක් මත පදනම්ව දුම්වැටි සහ දේශීයව නිපදවන මත්පැන් සඳහා නිෂ්පාදන බදු වැඩි කරන ලදී. මීට අමතරව, දුම් වැටි සඳහා වූ නිෂ්පාදන බද්ද 2019 දෙසැම්බර්

6

මාසයේ දී වැඩි කරන ලද අතර, එය එකතු කළ අගය මත බද්ද සංශෝධනය කිරීම හේතුවෙන් සිදු විය හැකි ආදායමේ අඩු වීම කිසියම් ප්‍රමාණයකට පියවා ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත.

ප්‍රධාන වශයෙන් ගෝලීය වෙළඳපොළවල හාණ්ඩ මිලෙහි වෙනස්වීම්වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ආනයන බදු ව්‍යුහය 2019 වසරේ දී සංශෝධනය කරන ලදී. ඒ අනුව, 2019 ඔක්තෝබර් මාසය දක්වා බලපැවැත්වූ ඉන්ධන මිල සූත්‍රයට අනුකූලව ඉන්ධන මිල සඳහා සංශෝධන කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, 2019 දෙසැම්බර් මස අවසන් වන විට සුදු (ඔටෝ) ඩීසල්, සුපිරි ඩීසල්, පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 92) සහ පෙට්‍රල් (ඔක්ටේන් 95) ආනයනය කිරීමේ දී අදාළ වන ආනයන බදු, පිළිවෙළින් ලීටරයට රුපියල් 2.85ක්, රුපියල් 15ක්, රුපියල් 18ක් සහ රුපියල් 35ක් විය. මීට අමතරව, අංක 2113/2 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය යටතේ, ස්වභාවය වෙනස් නොකළ ඊතයිල් මධ්‍යසාර සහ ටයර් ටියුබ් සඳහා ආනයන බද්ද වැඩි කරන ලද අතර, ගෝ-කාර්ට් ආනයන බද්දෙන් නිදහස් කරන ලදී. එපමණක් නොව, 2019 වසරේ මාර්තු මස 06 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි හාණ්ඩ 261ක් ආනයනය කිරීමේදී අදාළ වන ආනයන බද්දෙහි ඒකක අනුපාතිකය සියයට 10කින් වැඩි කරන ලදී.

දේශීය නිෂ්පාදකයින් දිරිමත් කිරීම සහ දේශීය වෙළඳපොළෙහි මිල විචලනයන් අඩු කිරීම සඳහා වර්ෂය තුළ විශේෂ වෙළඳ හාණ්ඩ බද්ද සමඟ සෙස් බද්ද සහ වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද සංශෝධනය කරන ලදී. උදු, රටඉදි (නැවුම් සහ වියළි), දොඩම් (නැවුම්), ඇපල් (නැවුම්) සහ එළවළු තෙල් ආනයන සඳහා අදාළ විශේෂ වෙළඳ හාණ්ඩ බද්ද වැඩි කරන ලද අතර, වසර තුළ දී තිරිඟු පිටි ආනයන සඳහා කිලෝග්‍රෑමයට රුපියල් 8ක විශේෂ හාණ්ඩ බද්දක් පනවන ලදී. දේශීය වෙළඳපොළේ මිල විචලනයන් අවම කිරීම සඳහා ලොකු එෆුණු, බඩ ඉරිඟු, මාළු (නැවුම්, සිසිල් හෝ ශීත කළ), අර්තාපල් සහ මිරිස් (වියළි, කුඩු නොකළ හා නොඇඹරූ) ආනයන සඳහා අදාළ විශේෂ වෙළඳ හාණ්ඩ බද්ද අඩු කරන ලදී. තවද, හාණ්ඩ 25ක් ආනයනය කිරීමේදී අදාළ වූ සෙස් බද්ද 2019 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී ඉවත් කරන ලද අතර, තෝරා ගත් හාණ්ඩ සඳහා අදාළ වන වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද 2019 මාර්තු මාසයේ දී සියයට 7.5 සිට සියයට 2.5 දක්වා අඩු කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, රජයේ ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ගවලට සහාය වීම සඳහා 2019 දෙසැම්බර් 06 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තෝරාගත් හාණ්ඩ සඳහා අදාළ වරාය හා ගුවන්

තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද සියයට 10 දක්වා වැඩි කරන ලදී.

2019 රජයේ අයවැය මගින් යෝජනා කරන ලද මුදල් පනතේ සංශෝධන, 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුව විසින් සම්මත කරන ලදී. ඒ අනුව, මෝටර් රථ සඳහා අදාළ වන සුබෝපහෝගී බද්ද, එන්ජින් ධාරිතාව කුමක් වුවද ගෙවිය යුතු බද්ද පූර්ණ වශයෙන් පිරිවැය, රක්ෂණය හා ප්‍රවාහන කුලිය අනුව වටිනාකම මත හෝ නිෂ්පාදකයාගේ මිල (දේශීය නිෂ්පාදනයේදී නියමිත බදු නිදහස් සීමාවට වඩා වැඩි) මත තීරණය වන අයුරින් සංශෝධනය කරන ලදී. මෙම සංශෝධන රජයේ ආදායම ඉහළ නැංවීමට සහාය වූ අතර මෝටර් රථ සඳහා වන අධික ආනයන පිරිවැය සීමා කිරීමටද උපකාරී විය. මේ අතර, 2019 දෙසැම්බර් 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි කාබන් බද්ද ඉවත් කරන ලදී.

රජයේ ආදායම ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් 2016 සිට සංශෝධනය නොකරන ලද ගාස්තු සහ අයකිරීම් 2019 රජයේ අයවැය මගින් යෝජනා කළ පරිදි වෙනස් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව, සාමාන්‍ය සේවා පදනම, හදිසි සේවා පදනම සහ තොරතුරු වෙනස් කිරීම් මත වන විදේශ ගමන් බලපත්‍ර සැකසුම් ගාස්තු රුපියල් 500, රුපියල් 5,000 සහ රුපියල් 500 බැගින් පිළිවෙළින් රුපියල් 3,500, රුපියල් 15,000 සහ රුපියල් 1,000 දක්වා ඉහළ දමන ලදී. අංක 2116/62 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය යටතේ, 2019 අප්‍රේල් මාසයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි එක් මගියෙකු සඳහා වන අපගමන බද්ද එ.ජ. ඩොලර් 60 දක්වා එ.ජ. ඩොලර් 10කින් වැඩි කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභා‍රයෙන් පසු සංචාරක කර්මාන්තයට ඇති වූ අහිතකර බලපෑම සැලකිල්ලට ගනිමින් 2019 අගෝස්තු මාසයේ දී නිකුත් කරන ලද අංක 2134/5 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය අනුව අපගමන බද්ද වැඩි කිරීම අවලංගු කරන ලද අතර 2019 අගෝස්තු සිට 2020 ජනවාරි දක්වා කාලය තුළ එක් මගියෙකු සඳහා එම බද්ද එ.ජ. ඩොලර් 50ක් විය. 2020 පෙබරවාරි සිට එක් මගියෙකු සඳහා එ.ජ. ඩොලර් 60ක් දක්වා වැඩි කළ අපගමන බද්ද යළි ක්‍රියාත්මක විය.

බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වසර තුළ දී පියවර ගන්නා ලදී. 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ආදායම් පරිපාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය වැඩි දියුණු කරන ලදී. මූල්‍ය සේවා මත එකතු කළ අගය මත බද්ද තනි පුද්ගල ආදායම් බදු ලියාපදිංචි කිරීම් සඳහා ඇතුළත්

කිරීමත් සමඟ, ආදායම් පරිපාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය මගින් ආර්ථික සේවා ගාස්තු, මුද්දර ගාස්තු සහ ඔට්ටු හා සුදු බද්ද හැර අනෙකුත් සියලුම බදු කාණ්ඩ අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. ආදායම් පරිපාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් කිහිපයක් පවත්වන ලද අතර, නව ලියාපදිංචි කිරීම් ද සමඟ එය 2019 වසරේ දී දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි බදු ලිපිගොනු සංඛ්‍යාව 1,220,178 දක්වා 38,622කින් වැඩි කර ගැනීමට සහාය විය. තවද, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව බදු පරිපාලනය නවීකරණය කිරීම සඳහා ආයතනික හා ව්‍යාපාර පටිපාටි ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කළේය. එවැනි ක්‍රියාමාර්ග අතරට, ආයතනික ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම, සැලසුම් කිරීමේ හා අධීක්ෂණය කිරීමේ ඒකකයක් නිර්මාණය කිරීම, බදු ගෙවන්නන් සමඟ ගනුදෙනු වේගවත් කිරීම සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම කළමනාකරණ ව්‍යුහයක් හඳුන්වා දීම, මහා පරිමාණ බදු ගෙවන්නන්ගේ අංශය ශක්තිමත් කිරීම, ඉලෙක්ට්‍රොනික මාධ්‍යයෙන් බදු ගොනුගත කිරීම අනිවාර්ය කිරීම සහ බදු ගෙවන්නන්ගේ හඳුනාගැනීමේ අංක භාවිතය ඉහළ නැංවීම ඇතුළත් වේ. මේ අතර, ආනයනකරුවන්ට සහ අපනයනකරුවන්ට පහසුකම් සැලසීම සඳහා ජාතික තනි ප්‍රවේශ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රේගුව පියවර ගෙන තිබේ. මේ සම්බන්ධයෙන්, ජාතික ප්‍රවේශ පද්ධතියේ විවිධ කාණ්ඩවලට අදාළ තාක්ෂණික වාර්තා 12ක් 2019 ජූලි මාසයේ දී මුදල් අමාත්‍යාංශයට⁵ භාර දී ඇත.

වර්ෂය තුළ රාජ්‍ය වියදම් කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පියවර හඳුන්වා දෙන ලදී. 2019 අයවැය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ පරිදි, සිය ප්‍රාග්ධන වියදම් සියයට 15කින් අඩු කරන ලෙස මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් 2019 අප්‍රේල් මාසයේ දී සියලුම අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු වෙත උපදෙස් දෙන ලදී. ඊට අමතරව, ප්‍රමුඛතා නොවන ව්‍යාපෘති, නව ව්‍යාපෘති සහ අත්‍යවශ්‍ය නොවන භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම කල් දැම්මෙන් ඔවුන්ගේ ප්‍රාග්ධන වියදම් තවත් සියයට 10කින් අඩු කරන ලෙස මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් 2019 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සියලුම අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවලට උපදෙස් දෙන ලදී. එපමණක් නොව, අංක 04/2019 දරන ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛය යටතේ, විදුලිය, දුරකථන, ජල සම්පාදන, ඉන්ධන

පරිභෝජනය සහ ලිපි ද්‍රව්‍ය සඳහා පුනරාවර්තන වියදම් තාර්කිකරණය කරමින් විවක්ෂණශීලී වියදම් පාලන ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස සියලුම රාජ්‍ය ආයතනවලට උපදෙස් දෙන ලදී. 2019 නොවැම්බර් මාසයේ දී පැවති ජනාධිපතිවරණයෙන් අනතුරුව ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා සහාය වීමට ප්‍රකාශයට පත් කළ බදු සහන හේතුකොටගෙන, විශේෂයෙන් කෙටි කාලීනව ආදායම් රැස් කිරීම පහත වැටීම සැලකිල්ලට ගනිමින්, රාජ්‍ය වියදමෙහි ඵලදායී කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම සඳහා වියදම් පාලන ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් සියලුම අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවලට උපදෙස් දෙන ලදී. තවද, 06/2019 දරන ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛය යටතේ, සියලුම අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු වෙත ඔවුන්ගේ අතිරේක වියදම් ප්‍රතිපාදන ඉල්ලීම් ඒකාබද්ධ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය හරහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස උපදෙස් නිකුත් කරන ලදී.

2019 ජූලි මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් වැඩි කරන ලද අතර, 2019 අයවැය මගින් යෝජනා කළ පරිදි විශ්‍රාම වැටුප් විෂමතා ඉවත් කරන ලදී. 2019 ජූලි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයින් සඳහා මසකට රුපියල් 2,500 ක අතුරු දීමනාවක් ලබා දෙන ලදී. තවද, 2016 ජනවාරි 01 දිනට පෙර විශ්‍රාම ගිය පුද්ගලයන් සඳහා විශ්‍රාම වැටුප් විෂමතා ඉවත් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. එබැවින්, 2019 ජූලි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, විශ්‍රාම යන අවස්ථාවේදී විශ්‍රාමිකයාගේ මූලික වැටුප සඳහා රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ 03/2016 හි පළමු අදියර දෙක ඇතුළත් කරමින් සංශෝධනයක් සිදු කරන ලදී. විශ්‍රාම වැටුප් චක්‍රලේඛ 03/2015 (සංශෝධන III) යටතේ, රාජ්‍ය සේවා සැපයීමේ කාර්යක්ෂමතාව සහ ප්‍රමිතීන් වැඩි දියුණු කිරීම මගින් විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීමේ ක්‍රියා පටිපාටියේ ස්වයංක්‍රීයකරණ ක්‍රියාවලිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරන ලදී. රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ 02/2019 යටතේ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම සම්බන්ධයෙන්, විශේෂයෙන්ම මියගිය විශ්‍රාමිකයින්ගේ තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් වංචනික ක්‍රියා සිදුවීම වළක්වා ගැනීම සඳහා උපදෙස් නිකුත් කරන ලදී. මේ අතර, විශ්‍රාමිකයන්ගේ ලේඛනය යාවත්කාලීනව තබා ගන්නා ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට උපදෙස් දෙන ලදී. තවද, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන දෙඅංශයේම වැටුප් හා වේතනවල තිරසාරභාවය පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් ජාතික වැටුප් කොමිෂන් සභාව 2020 පෙබරවාරි මාසයේ දී පිහිටුවන ලදී. මෙම විශේෂ නියෝජ්‍යායතනය සාමාජිකයින්

⁵ 2019 දෙසැම්බර් 10 දින නිකුත් කරන ලද ගැසට් නිවේදන අංක 2153/12 අනුව මුදල් අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය පුළුල් කර මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය ලෙස හඳුන්වන ලදී.

15 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වන අතර, ඔවුන් රාජ්‍ය අංශයේ මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ ද වෙනත ව්‍යුහයන් නැවත සලකා බැලීමට අපේක්ෂා කරන අතර ජාතික වැටුප් ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට රජයට උපදෙස් හා සහාය ලබා දෙනු ඇත.

රජය විසින් අඩු වරප්‍රසාදලාභී කුටුම්භයන්ගේ ජීවන තත්ත්වය නංවාලීම අරමුණු කර ගනිමින් ඉලක්කගත බඳවා ගැනීමේ වැඩසටහනක් දියත් කළ අතර එමගින් ආර්ථිකයට ඔවුන්ගේ ඵලදායී දායකත්වය ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව, අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වලින් අඩු අධ්‍යාපනයක් සහිත නුපුහුණු පුද්ගලයන් 100,000ක් බඳවා ගැනීමේ වැඩපිළිවෙළක් රජය විසින් 2020 ජනවාරි මාසයේ දී ආරම්භ කරන ලදී. මෙම අලුතෙන් බඳවාගත් පිරිස රාජ්‍ය සේවයට ඇතුළත් කර ගැනීමට පෙර පළමු මාස හය තුළ දී මසකට රුපියල් 22,500ක දීමනාවක් සමඟ ඉලක්කගත පුහුණුවක් ලබා දීමට අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, පසුගිය වසර තුනක කාලය තුළ රැකියා විරහිතව සිටි සියලුම උපාධිධාරීන්ට සහ ඩිප්ලෝමාධාරීන්ට රජයේ රැකියා අවස්ථා ලබා දීම සඳහා රජය විසින් බඳවා ගැනීමේ වැඩසටහනක් 2020 පෙබරවාරි මාසයේ දී ආරම්භ කරන ලදී. මෙම අලුතෙන් බඳවාගත් පිරිස සඳහා මාසිකව රුපියල් 20,000ක දීමනාවක් සමඟ වසරක ගැලපෙන පුහුණුවක් ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වන අතර ඉන් පසුව ඔවුන් ශ්‍රී ලංකාව පුරා සේවයෙහි යෙදවෙනු ඇත.

ප්‍රධාන සුභසාධන වැඩසටහන් විධිමත් කිරීමේ අරමුණින් සුභසාධන ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රමවල විනිවිදභාවය වැඩි දියුණු කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව, සුභසාධන ප්‍රතිලාභ මණ්ඩලය ප්‍රධාන සුභසාධන වැඩ සටහන් හතරකට අදාළව සුභසාධන ප්‍රතිලාභ ගෙවීමට අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් හඳුනා ගැනීම පිණිස තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් 2019 ජුනි මාසයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.⁶ තවද, සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව 600,000කින් පුළුල් කිරීමේ 2019 අයවැය යෝජනාවට අනුකූලව 2019 අගෝස්තු මාසයේ දී සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව 433,594කින් පුළුල් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී.

රජය සතු ප්‍රධාන වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍ය ශක්‍යතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පියවර කිහිපයක් ගෙන ඇති අතර එමගින් මධ්‍යම රජයේ අයවැය මත ඇතිවන පීඩනය අවම වනු ඇත. 2017 මාර්තු මාසයේ දී ආයතනික අභිප්‍රාය ප්‍රකාශයන් අත්සන් කළ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් පහට අදාළ 2018 වසරේ පළමු

භාගය සඳහා වන කාර්යසාධන වාර්තා 2019 අගෝස්තු මාසයේ දී අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. තවද, මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තෝරාගත් රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් අටක්⁷ සමඟ 2019 ජුනි මාසයේ දී ආයතනික අභිප්‍රායයන් අත්සන් කරන ලදී. දේශීය කිරි කර්මාන්තය ආරක්ෂා කර ගනිමින් සැබෑ වෙළඳපළ පිරිවැය පිළිබිඹු වන පරිදි ජාත්‍යන්තර කිරිපිටි මිලෙහි වෙනස්වීම් හා විනිමය අනුපාතයේ උච්චාවචනයන්ට අනුකූලව ආනයනික කිරිපිටි සඳහා මිල සූත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් 2019 මාර්තු මාසයේ දී අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ඊට අමතරව, එල්.පී. ගැස් සඳහා මිල සූත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. තවද, රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි මූල්‍ය ශක්‍යතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා එම ආයතනවල ප්‍රධාන තනතුරු සඳහා සුදුසුකම් ලත් හා දක්ෂ පුද්ගලයින් පත් කිරීම පිණිස 2020 වසර මුල් කාලයේ දී විශේෂ කමිටුවක් පිහිටුවන ලදී.

2019 වසරේ දී, 2018 අංක 8 දරන සක්‍රීය වගකීම් කළමනාකරණ පනත භාවිතා කිරීමට පියවර ගත් අතර, ණය නිරසර භාවය ශක්තිමත් කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් මැදි කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගය සකස් කරන ලදී. වගකීම් කළමනාකරණ අරමුණු සඳහා රුපියල් බිලියන 480 ක් රැස්කර ගැනීමේ යෝජනාවක් 2019 ජුනි මාසයේ දී පාර්ලිමේන්තුවේදී සම්මත විය. ඒ අනුව, වගකීම් කළමනාකරණයට අදාළව අරමුදල් සම්පාදනය කර ගැනීම සඳහා 2019 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී රුපියල් බිලියන 15ක් සහ 2019 දෙසැම්බර් මාසයේ දී තවත් රුපියල් බිලියන 15ක් වශයෙන් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කරන ලදී. 2019 දී රැස් කරන ලද එවැනි අරමුදල් 2020 වසරේ මුල් භාගයේ දී ණය සේවා බැඳීම් පියවීම සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. මේ අතර, ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ නිකුතු පදනම විවිධාංගීකරණය කිරීම සහ ණය කළමනාකරණය සඳහා අරමුදල් සම්පාදනය කර ගැනීමේ අරමුණින් සමුරායි (SAMURAI) බැඳුම්කර වෙළඳපොළ ඇතුළු විදේශීය වෙළඳපොළවලින් අරමුදල් රැස් කිරීමේ අවස්ථා සොයා බැලීමට කටයුතු කරන ලදී. එපමණක් නොව, මහ බැංකුව සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් සාමූහිකව සකස් කරන ලද 2019-2023 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා අදාළ මැදි කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගය 2019 අප්‍රේල්

6 සමෘද්ධි වැඩසටහන, වයස අවුරුදු 70ට වැඩි වැඩිහිටියන් සඳහා මූල්‍යමය ආධාර ලබාදීම, අඩු ආදායම්ලාභී ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා ආධාර ලබාදීම සහ වකුගඩු රෝගීන් සඳහා මූල්‍යමය ආධාර ලබාදීම

7 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව, ලංකා සතොස (පුද්ගලික) සමාගම, මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශන කාර්යාංශය, රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව, රාජ්‍ය මාෂධ සංස්ථාව, මිල්කෝ (පුද්ගලික) සමාගම, ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය සහ භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පහල් කාර්යාංශය

මාසයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මැදි කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගය ප්‍රධාන වශයෙන් මධ්‍යම රජයේ ණය විදේශීය මූල්‍ය ශ්‍රේණි වෙත අධිකව නිරාවරණය වීම සීමා කිරීම, ණය කළඹ පරිණතවීමේ සාමාන්‍ය කාලය දීර්ඝ කිරීම සහ ඉදිරි මාස දොළහක කාලය තුළ කල් පිරෙන ණය ප්‍රමාණය අවම කිරීම සඳහා අවධානය යොමු කරනු ලබයි. මැදි කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගයෙහි පිහිටුවා ගත් ඉලක්කවලට අනුකූලව, විදේශ විනිමය ණය අනුපාතය සහ වසරක් තුළ පරිණත වන ණය ප්‍රමාණය 2019 අග දී යහපත් මට්ටමක පවත්වා ගත් අතර, විදේශීය ණය කළඹ ණය පරිණත වීමේ සාමාන්‍ය කාලය වසර තුළ දී ඉහළ ගියේය.

රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළේ විනිවිදභාවය සහ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා 2019 වසරේ දී පියවර ගන්නා ලදී. ආයෝජන සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ රජයේ සුරැකුම්පත් පිළිබඳ ආයෝජකයින්ගේ දැනුම්වත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා, නිර්ලේඛන සුරැකුම්පත් පියවීම පද්ධතියෙහි සෑම හර සහ බැර වාර්තා සඳහාම අලෙවිකාර සෘජු සහභාගිකරුවන් (බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ ප්‍රාථමික වෙළෙඳුන්) විසින් මධ්‍යම තැන්පතු පද්ධතියේ ලියාපදිංචි පාරිභෝගිකයන්ට තත්කාලීන දැනුම්දීමක් ලබා දීම සඳහා ලංකාසෙක්සු පද්ධතිය වැඩි දියුණු කරන ලදී. 2020 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, ලංකාසෙක්සු පද්ධතියේ සෑම සුරැකුම්පත් ගනුදෙනුවකම නිරවුල් කිරීමේ වටිනාකම, මිල සහ පොලී අනුපාතිකය පිළිබඳව තොරතුරු සපයන ලෙස දත්වමින් ලංකාසෙට්ට් පද්ධතියෙහි සහභාගිවන්නන්ට වකුලේඛයක් නිකුත් කරන ලදී. මේ අතර, ගෝලීය මූල්‍ය වෙළඳපොළවල ඉහළනැගී විචලනාවන් මගින් ඇති විය හැකි බලපෑම සීමා කිරීමේ අරමුණින්, රුපියල්වලින් නාමනය කරන ලද රජයේ සුරැකුම්පත්වල සිදුකරන විදේශීය ආයෝජන සඳහා වන සීමාව, නොපියවූ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 10 සිට සියයට 5 දක්වා 2019 ජනවාරි 18 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි මහ බැංකුව විසින් පහත දැක්වූ ලදී.

අන්තර්ජාතික මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනේ ප්‍රමාණාත්මක කාර්ය සාධන නිර්ණායක යටතේ 2019 වසර සඳහා පවත්වා ගත යුතු ප්‍රාථමික ශේෂය සම්බන්ධ ඉලක්කය ළඟා කර ගැනීමට නොහැකි විය. රටේ විදේශීය අංශය ශක්තිමත් කිරීම සහ රජයේ ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ න්‍යාය පත්‍රයට සහාය වීමේ අරමුණ ඇතිව 2016 ජුනි මාසයේ දී ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන සඳහා ඵලදායී, විදේශ විනිමය සංචිත නැවත ගොඩනැංවීම සහ අයවැය හිඟය අඩු කර ගැනීම

මගින් රජයේ ණය ඒකරාශීකරණය වීම පාලනය කිරීම සහ සමස්ත සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග මෙම වැඩසටහනට ඇතුළත් වේ.

2020 මාර්තු මාසයේ දී රට තුළ කොවිඩ්-19 වසංගතය පැතිරීම මධ්‍යයේ රජය විසින් හදිසි පියවර ගන්නාවක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. විශේෂයෙන්ම අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් සඳහා සහන සැලසීමේ අරමුණින්, තෝරාගත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ වන පරිප්පු, ටින් මාළු, බ්‍රොයිලර් කුකුළු මස්, බඩ ඉරිඟු, ලොකු එෂු සහ ඇතැම් වෛද්‍ය අයිතම සඳහා උපරිම සිල්ලර මිල ගණන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මේ අතර, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ හිඟ මුදල් පියවීම සඳහා රුපියල් බිලියන 5ක්; මෞෂධ මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් පෞද්ගලික ආයතනවලට ගෙවිය යුතු හිඟ මුදල් පියවීම සඳහා රුපියල් බිලියන 10ක්; සහ පොහොර මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදන බිල්පත් පියවීම සඳහා රුපියල් බිලියන 3ක් ඇතුළුව විවිධ අරමුණු වෙනුවෙන් හදිසි පදනමක් මත මුදල් වෙන් කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා දී තිබේ. තවද, කොවිඩ්-19 ව්‍යාප්තිය වැළැක්වීමේ කටයුතු සඳහා රජය රුපියල් මිලියන 500ක අතිරේක ප්‍රතිපාදන ලබා දෙන ලදී. කොවිඩ්-19 වසංගතයේ බලපෑමෙන් විශාල වශයෙන් පීඩාවට පත් වූ සංචාරක, රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් සහ තොග හා සිල්ලර වෙළඳ අංශ සඳහා සහන ගණනාවක් ලබා දෙන ලදී. මේ අතර, රජය විසින් 2020 මාර්තු මාසයේ දී ඉන්ධන මිල ස්ථායීකරණ අරමුදලක් පිහිටුවීමට පියවර ගත් අතර, එමගින් ගෝලීය වෙළඳපොළ තුළ පවතින අඩු ඉන්ධන මිල ගණන්වල ප්‍රතිලාභ උපයෝගී කරගනිමින් මාස 6ක් තුළ රුපියල් බිලියන 200ක මුදලක් රැස්කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. තවද, කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් බලපෑමට ලක් වූ අඩු ආදායම්ලාභී හා ආර්ථික වශයෙන් ශක්තිමත් නොවන පවුල් සහ පුද්ගලයන් සඳහා රජය විසින් එකවර ගෙවන දීමනාවක් ලෙස රුපියල් 5,000ක් ලබා දෙන ලදී.

ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරීත්ව ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම තහවුරු කළ ද, ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ ඔවුන්ගේ ඉදිරි දැක්ම සංශෝධනය කරන ලදී. ෆිච් (Fitch) ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනය සහ ස්ටැන්ඩර්ඩ් ඇන්ඩ් පුචර්ස් (Standard and Poor's) ගෝලීය ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේණිගත කිරීම “B” ලෙස තහවුරු කරන ලද අතර, පිළිවෙලින්, 2019 දෙසැම්බර් සහ 2020 ජනවාරි මාසවල දී “ස්ථාවර” සිට “සාණ” දක්වා ඉදිරි දැක්ම සංශෝධනය කරන

ලදී. රටෙහි රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය දුර්වල වීමෙන් ඇති විය හැකි අවදානම් ඉහළ යෑම එලෙස ඉදිරි දැක්ම සංශෝධනය කිරීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය හැක. කෙසේ වෙතත්, මුඩ්ස් ආයෝජක සේවාව (Moody's) ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතනය 2019 දී සිය ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම “B2” ලෙස සහ ඉදිරි දැක්ම “ස්ථාවර” ලෙස පවත්වා ගෙන යන ලදී.

මැදි කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා, ආදායම ඉහළ නැංවීම සහ වියදම් තාර්කිකරණය ක්‍රියාමාර්ග ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම සඳහා වැඩිදුර ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මෑත වසරවල රජයේ ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් ආරම්භ කර තිබුණද, වරින් වර ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සමස්ත ඉල්ලුම් කළමනාකරණ ක්‍රියාමාර්ගයන්ගෙන් රාජ්‍ය ආදායමේ මට්ටම සහ ව්‍යුහය වෙත ඇතිවන බලපෑම අභියෝගයක්ව පවතී. නිදසුනක් වශයෙන්, 2019 වර්ෂයේ ආදායම පහත වැටීමට ප්‍රධාන වශයෙන් නිෂ්පාදන බදු ආදායමේ පහළ යෑම හේතු වූ අතර, මූලික වශයෙන් 2018 වසරේ දී ආරම්භ වූ පුද්ගලික මෝටර් රථ ආනයන ඉහළ යෑම මධ්‍යයේ හඳුන්වා දුන් ආනයන සීමා කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්ගේ බලපෑම ඒ මගින් පිළිබිඹු කෙරෙයි. රජයේ ආදායමේ එවැනි අඩුවීමක් තිබියදීත්, ප්‍රධාන වශයෙන් සහනාධාර හා පැවරුම් සහ වැටුප් හා වේතන සඳහා වන වියදම් ඉහළ යෑම පිළිබිඹු කෙරෙමින් පුනරාවර්තන වියදම 2019 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් සහ නොපියවූ ණය මට්ටම් 2019 වසරේ දී ඉලක්කගත මට්ටම්වලින් විශාල ලෙස වෙනස් වූ අතර, එමගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කෙරෙයි. පොලී ගෙවීම් විශාලතම තනි පුනරාවර්තන වියදම් අයිතමය බවට පත්ව ඇති අතර, රජයේ සේවකයින්ගේ වැටුප් වියදම් සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් අඛණ්ඩව ඉහළ යන අතර එමගින් අවශ්‍යම රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා මූල්‍ය අවකාශය සීමා වේ. මේ අතර, සුභසාධන ගෙවීම් සහ සහනාධාර සඳහා වන වියදම් ඉහළ යෑම රජයේ අයවැය මත අඛණ්ඩ පීඩනයක් ඇති කරනු ලබයි. එපමණක් නොව, විශාල ණය වගකීම් සහිතව මූල්‍යමය වශයෙන් අසීරුතාවන්ට ලක් වී ඇති රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් හේතුවෙන් රජයේ අයවැය වෙත අඛණ්ඩ බලපෑමක් සිදු වේ. මෙම පසුබිම තුළ, විශේෂයෙන් ගෝලීය වශයෙන් පුළුල්ව කොවිඩ්-19 පැතිරීම සහ එමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට හා ණය නිරසරභාවයට ඇති විය හැකි අහිතකර බලපෑම මධ්‍යයේ ආර්ථිකය නැවත යථා තත්ත්වයට පත්වීමේදී නව අවදානම් ඇති විය හැකි බැවින්, රජයේ ආදායම

ඉහළ නංවා ගැනීම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පියවර ගැනීම වැදගත්ය. ප්‍රමුඛතා නොවන රජයේ වියදම් සීමා කිරීම සඳහා 2019 වසරේ දී රජය විසින් ආරම්භ කරන ලද පියවර ඉතා වැදගත් වේ. විශේෂයෙන්ම, රාජ්‍ය අංශයට විශාල වශයෙන් බඳවා ගැනීම් හේතුවෙන් කෙටි කාලීනව ඉහළ යන පීඩන මධ්‍යයේ, එවැනි වියදම් සීමා කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවලින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම වැදගත්ය. එපමණක් නොව, රජයේ අයවැය මත ඇති පීඩනය ලිහිල් කිරීමට සහ මැදි කාලීනව රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීමට පාඩු ලබන රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගේ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා වන ප්‍රතිසංස්කරණ කඩිනම් කිරීම අවශ්‍ය වේ. තවද, සක්‍රීය වගකීම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීම සහ මැදි කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගවලට අනුගත වීම, ණය සේවාකරණ වගකීම් සුමටව සිදු කිරීමට උපකාරී වන අතරම රජයේ ණය මැදි කාලීනව නිරසර මට්ටමකට අවම කර ගැනීම සඳහාද දායක වනු ඇත. මෙම පසුබිම තුළ, ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය ඉහළ නැංවීම සහ මැදි කාලීනව රටේ සාර්ව ආර්ථික දැක්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දැඩි හා බැඳීම් සහිත රාජ්‍ය මූල්‍ය නීති අනුගමනය කරමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය ශක්තිමත් කිරීමේ පියවර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

6.3 රජයේ අයවැය කටයුතු

ආදායම සහ ප්‍රදාන

ආදායම

2019 වසර තුළ දී බදු සහ බදු නොවන ආදායම යන දෙවර්ගයම අඩු වීම හේතුවෙන් රජයේ මුළු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පහළ ගියේය. ඒ අනුව, රජයේ මුළු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී පැවති සියයට 13.4 සිට සියයට 12.6 දක්වා අඩු විය. ආදායම් බදුවලින් ලද ආදායම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියද, නිෂ්පාදන/සුරා බදු, එකතු කළ අගය මත බද්ද, විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද, සෙස් බද්ද සහ වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද මගින් ලද ආදායම අඩු වීම හේතුවෙන් බදු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 11.9 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 11.6 දක්වා පහළ ගියේය. එසේම, ගාස්තු හා අය කිරීම්, මහ බැංකුව මගින් රජයට ප්‍රදානය කළ හැකි ලාභ පැවරුම් නොමැති වීම සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායන්ගේ ලාභ හා ලාභාංශ පැවරුම් අඩු වීම හේතුවෙන් බදු නොවන ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018

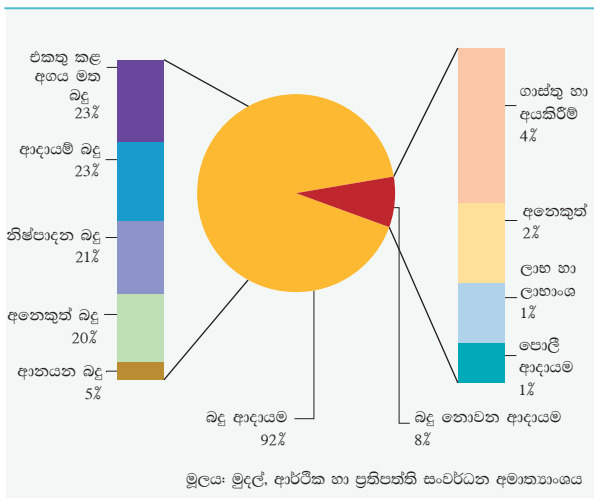

වසරේ දී වාර්තා වූ සියයට 1.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 1.0 දක්වා පහළ වැටුණි.

බදු නොවන ආදායමේ අඩු වීම, බදු ආදායමේ සුළු ඉහළ යෑමට වඩා වැඩි වූ බැවින් රජයේ ආදායම නාමික වශයෙන් ගත් කල 2018 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 1,920.0 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1,890.9 දක්වා පහළ ගියේය. නිෂ්පාදන/සුරා බදු, එකතු කළ අගය මත බද්ද, විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද, සෙස් බද්ද, වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බද්ද සහ ජාතිය ගොඩ නැගීමේ බද්ද මගින් ලද ආදායම වසර තුළදී අඩු වුවද, ආදායම් බදුවලින් ලද ආදායමේ සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් පිළිබිඹු කෙරෙමින් බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 1,734.9 දක්වා සියයට 1.3කින් වැඩි විය. වක්‍ර බදු ආදායම 2019 වසරේ දී ද අඛණ්ඩවම රජයේ ආදායම සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වයක් දැක් වූ මූලාශ්‍රය වූ අතර, එය මුළු බදු ආදායමෙන් සියයට 75.3ක් විය. කෙසේ වෙතත්, 2018 වසරේ අප්‍රේල් මස 01 වන දා සිට 2017 අංක 24 දරන නව දේශීය ආදායම් පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලපෑම පිළිබිඹු කෙරෙමින්, සෘජු ආදායම මුළු ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ පැවති සියයට 18.1 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 24.7 දක්වා සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් දක්නට ලැබුණි. මේ අතර, බදු නොවන ආදායම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 207.7 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 156.0 දක්වා අඩු වූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බදු ආදායම මුළු ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 89.2 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 91.8 දක්වා ඉහළ ගියේය.

6

6.3 රූප සටහන
රාජ්‍ය ආදායමේ සංයුතිය -2019

ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම වසර තුළදී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස මෙන්ම නාමික වශයෙන්ද ඉහළ ගිය අතර, සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම ඉහළ යෑම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. ඒ අනුව, ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 2.2 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 2.8 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ආදායම් බදු ආදායම නාමික වශයෙන් මෙම වසර තුළදී රුපියල් බිලියන 427.7 දක්වා සියයට 37.8 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. නව දේශීය ආදායම් පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙන්ම දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ බදු ගෙවීම හා බදු වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පරිපාලනමය වශයෙන් වැඩි දියුණු කිරීම හේතුවෙන් සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන ආදායම් බදු මගින් ලද ආදායම 2019 වසරේ රුපියල් බිලියන 272.6 දක්වා සියයට 60.4කින් වැඩි විය. උපයන විට ගෙවීමේ බදු ආදායමද 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 49.4 දක්වා සියයට 19.5කින් වර්ධනය විය. තවද, රඳවා ගැනීමේ බදු මගින් ලද ආදායම 2018 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 46.4 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 50.4 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, ආර්ථික සේවා ගාස්තු මගින් ලද ආදායම 2018 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 53.0 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 55.3 දක්වා ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ දී

6.2 සංඛ්‍යා සටහන
ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව රාජ්‍ය ආදායම

ශීර්ෂය	2018	2019	
		අනුමත ඇස්තමේන්තු	තාවකාලික
රුපියල් මිලියන			
බදු ආදායම	1,712,318	2,077,000	1,734,925
ආදායම් බදු	310,449	385,000	427,700
එකතුකළ අගය මත බදු	461,740	529,000	443,924
නිෂ්පාදන/සුරා බදු	484,287	593,045	399,511
ආනයන මත බදු	96,991	140,000	98,427
අනෙකුත් බදු	358,851	429,955	365,364
බදු නොවන ආදායම	207,656	267,000	155,974
මුළු ආදායම	1,919,973	2,344,000	1,890,899
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස (අ)			
බදු ආදායම	11.9	13.3	11.6
ආදායම් බදු	2.2	2.5	2.8
එකතුකළ අගය මත බදු	3.2	3.4	3.0
නිෂ්පාදන/සුරා බදු	3.4	3.8	2.7
ආනයන මත බදු	0.7	0.9	0.7
අනෙකුත් බදු	2.5	2.8	2.4
බදු නොවන ආදායම	1.4	1.7	1.0
මුළු ආදායම	13.4	15.0	12.6

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
(අ) 2018 වර්ෂය සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2020 මාර්තු 31 දින නිකුත් කරන ලද සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු භාවිතා කර ඇත.

රඳවා ගැනීමේ බදු සහ ආර්ථික සේවා ගාස්තු ලියාපදිංචිය වැඩි කර ගැනීම සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරන ලද දැනුම්වත් කිරීම් වැඩසටහන්වල බලපෑම මේ සඳහා හේතු විය. තවද, ප්‍රාග්ධන ඉපයීම් බදු මගින් ලද ආදායම 2018 වසරේ දී වූ රුපියල් බිලියන 104.1 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 602.4 දක්වා වැඩි විය.

දුර්වල ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් 2019 වසරේ දී එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ද අඩු විය. ඒ අනුව, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 2018 වසරේ පැවති සියයට 3.2 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 3.0 දක්වා අඩු වූ අතර, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම නාමික වශයෙන් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 443.9 දක්වා සියයට 3.9කින් අඩු විය. දේශීය ආර්ථික කටයුතු මත වූ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 274.0 දක්වා සියයට 3.0කින් අඩු වූ අතර, ආනයන මත වූ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 169.9 දක්වා සියයට 5.2කින් අඩු විය. ඒ අනුව, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම මුළු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 27.0 සිට වසර තුළදී සියයට 25.6 දක්වා අඩු විය. ඒ අනුව, එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම මුළු ආදායම වෙත දක්වන දායකත්වය 2018 වසරේ පැවති සියයට 24.0 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 23.5 දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය.

2019 වසරේ දී නිෂ්පාදන/සුරා බදු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස මෙන්ම නාමික වශයෙන්ද පහළ ගියේය. නිෂ්පාදන/සුරා බදු ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෙර වසරේ පැවති සියයට 3.4 සිට මෙම වසරේ දී සියයට 2.7 දක්වා පහළ ගිය අතර, එය නාමික වශයෙන් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 399.5 දක්වා සියයට 17.5කින් පහළ ගියේය. ඒ සඳහා, මෝටර් වාහන, ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදිත සහ දුම් වැටි මත නිෂ්පාදන/සුරා බදු ආදායම අඩු වීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. මෝටර් වාහන මත වූ වාර්ෂික නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 204.1 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 130.4 දක්වා සියයට 36.1කින් (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 0.9කින්) සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. මෝටර් වාහන ආනයනය සඳහා 2019 මාර්තු මාසයේදී ඉහළ නිෂ්පාදන බදු පැනවීම සහ මෝටර් වාහන ආනයනය කිරීමේදී ණයවර ලිපි විවෘත කිරීම සඳහා 2019 අප්‍රේල් මාසය දක්වා බලපැවැත්වූ සීමාවන් මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. වසර තුළදී පෙට්‍රල් ආනයන අඩු

වීම සහ 2018 වසර අග භාගයේදී මධ්‍යම ඩීසල් ආනයන මත වූ නිෂ්පාදන බද්ද අඩු කිරීම හේතුවෙන් ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන මත වූ නිෂ්පාදන බද්ද රුපියල් බිලියන 61.7 දක්වා සියයට 6.9කින් අඩු විය. තවද, ප්‍රධාන වශයෙන් දුම්වැටි අලෙවිය පහත වැටීම හේතුවෙන් දුම්වැටි සහ දුම්කොළ සඳහා නිෂ්පාදන බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 87.4 දක්වා සියයට 5.3කින් පහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, දේශීයව නිෂ්පාදනය කරන ලද සහ ආනයනය කරන ලද මත්පැන් මත නිෂ්පාදන බදු වැඩි කිරීම හේතුවෙන් මත්පැන් මත නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 115.4 දක්වා සියයට 1.3කින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, නිෂ්පාදන/සුරා බදු ආදායම මුළු බදු ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෙර වසරේ වාර්තා වූ සියයට 28.3 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 23.0 දක්වා අඩු විය.

2019 වසර තුළ දී ආනයන බදු ආදායම නාමික වශයෙන් 2018 වසරට සාපේක්ෂව ඉහළ ගිය අතර, විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු ආදායම අඩු විය. පෙට්‍රල් හා ඩීසල් වලට අදාළ තීරු බදු අනුපාතික වැඩි කිරීම සහ 2019 අයවැය මගින් යෝජනා කළ පරිදි තෝරාගත් භාණ්ඩ 261 ක් සඳහා ආනයන බදු වැඩි කිරීම පිළිබිඹු කෙරෙමින් නාමික වශයෙන් ආනයන බදු ආදායම 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 98.4 දක්වා සියයට 1.5කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, නාමික වශයෙන් විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු ආදායම වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 70.4 දක්වා සියයට 7.2කින් පහළ ගියේය. වර්ෂය තුළ ආනයන බදු ආදායම මුළු බදු ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 5.7ක නොවෙනස්ව පැවති අතර විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු ආදායම මුළු බදු ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ වාර්තා වූ සියයට 4.4 සිට සියයට 4.1 දක්වා අඩු විය.

වර්ෂය තුළ දී සමහරක් භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේදී ලබා දුන් බදු සහන සහ බදු නිදහස් කිරීමේ බලපෑම පිළිබිඹු කෙරෙමින් වරාය හා ගුවන් තොටුපළ බද්ද, සෙස් බද්ද සහ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද හා අදාළ ආදායම පහළ ගියේය. ඒ අනුව, ප්‍රධාන වශයෙන් පාස්කු ඉරු දින ප්‍රහාරයෙන් පසුව 2019 මැයි මාසයේ දී ආරක්ෂක උපකරණ ආනයනය කිරීම සඳහා ලබා දී ඇති නිදහස් කිරීම් හේතුවෙන් වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බදු ආදායම 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 112.2 දක්වා සියයට 1.6කින් පහළ ගියේය. 2019 මාර්තු 06 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි තෝරාගත් භාණ්ඩ 25ක් මත වූ සෙස් බද්ද ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් සෙස් බදු ආදායම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 53.4 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 50.7 දක්වා අඩු විය. 2019 වසරේ දී ප්‍රධාන

වශයෙන් ආනයන අඩු වීමේ බලපෑම හේතුවෙන් ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම නාමික වශයෙන් රුපියල් බිලියන 70.7 දක්වා සියයට 1.0කින් පහළ ගියේය. ඒ අනුව, වසර තුළදී ආනයන මත වන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 18.2 දක්වා සියයට 9.6කින් පහළ ගිය අතර, දේශීය ආර්ථික කටයුතු මත වන ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 52.4 දක්වා සියයට 2.4කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෙර වසරේ පැවති සියයට 0.5 මට්ටමේ නොවෙනස්ව පැවතුණි. 2018 වසරේ ඔක්තෝබර් මස පළමු වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි හඳුන්වා දෙන ලද ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු ආදායම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 4.5 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 28.7 දක්වා ඉහළ ගිය අතර විදුලි සංදේශ බදු ආදායම රුපියල් බිලියන 18.3 දක්වා සියයට 35.5 කින් අඩු විය.

2019 වසරේ දී බදු නොවන ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස මෙන්ම නාමික වශයෙන් ද අඩු විය. ඒ අනුව, බදු නොවන ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 1.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 1.0 දක්වා අඩු විය. එසේම, නාමික වශයෙන් බදු නොවන ආදායම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 207.7 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 156.0 දක්වා සියයට 24.9කින් අඩු වූ අතර, ගාස්තු හා අය කිරීම්, මහ බැංකුව මගින් රජය වෙත ප්‍රදානය කළ හැකි ලාභ පැවරුම් නොමැති වීම සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගේ ලාභ හා ලාභාංශ පැවරුම් අඩුවීම මේ සඳහා හේතු විය. 2019 වසරේ අයවැය මගින් ඇතැම් ගාස්තු සහ අයකිරීම් ඉහළ නැංවීම සඳහා සංශෝධන සිදු කළද, පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභාසයෙන් පසුව ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වල සිදු වූ මන්දගාමීත්වය හේතුවෙන් ගාස්තු සහ අයකිරීම්වලින් ලද ආදායම 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 72.0 දක්වා සියයට 28.8 කින් පහළ ගියේය. මේ අතර, 2019 වසර තුළ දී රජය සතු ප්‍රධාන වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගෙන් ලද ලාභ හා ලාභාංශ පසුගිය වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 41.8 සිට රුපියල් බිලියන 27.9 දක්වා පහළ ගියේය. 2018 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 15.0 ක ලාභ පැවරුම්වලට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී මහ බැංකුව මගින් රජය වෙත ප්‍රදානය කළ හැකි ලාභ පැවරුම් නොමැති විය. කෙසේ වෙතත්, කුලී සහ පොලී ආදායම් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 18.5 දක්වා සියයට 35.1කින් ඉහළ ගිය අතර, සමාජ ආරක්ෂණ දායක මුදල්වලින් ලද ආදායම රුපියල් බිලියන 29.0 දක්වා සියයට 15.0කින් ඉහළ ගියේය. සමස්තයක් ලෙස, මුළු ආදායමෙන් බදු

නොවන ආදායම 2018 වසරේ පැවති සියයට 10.8 සිට වසර තුළදී සියයට 8.2 දක්වා පහළ ගියේය.

ප්‍රදාන

බහු පාර්ශ්වීය සහ ද්වි පාර්ශ්වීය මූලාශ්‍රවලින් ලද මුළු විදේශීය ප්‍රදාන, 2018 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 12.5 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 7.9 දක්වා අඩු විය. 2019 වසරේ දී ද්වි පාර්ශ්වීය මූලාශ්‍රවලින් ලද විදේශීය ප්‍රදාන රුපියල් බිලියන 5.1 දක්වා සියයට 41.2කින් පහළ ගිය අතර, බහු පාර්ශ්වීය මූලාශ්‍රවලින් ලද විදේශීය ප්‍රදාන වසර තුළදී රුපියල් බිලියන 2.8 දක්වා සියයට 27.2කින් අඩු විය. ජපන් රජය, ඉන්දීය රජය සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වසර තුළදී ප්‍රදාන ලබා දුන් ප්‍රමුඛ සංවර්ධන හවුල්කරුවන් විය.

වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම

රාජ්‍ය ආයෝජන පහළ ගියද පුනරාවර්තන වියදම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් මුළු වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 18.7 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 19.4 දක්වා වැඩි විය. ඒ අනුව, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පුනරාවර්තන වියදම 2018 වසරේ පැවති සියයට 14.5 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 15.3 දක්වා වැඩි වූ අතර, ප්‍රාග්ධන වියදම් හා ශුද්ධ ණය දීම 2018 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 4.2 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 4.1 දක්වා අඩු විය. ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ රජයේ ණය දීම ඇතුළත් වන රාජ්‍ය ආයෝජන, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී පැවති සියයට 4.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 4.2 දක්වා අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, මුළු වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම නාමික වශයෙන් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 2,693.2 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 2,915.3 දක්වා ඉහළ ගියේය.

වසර තුළ දී, පුනරාවර්තන වියදම් නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙසද ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, පුනරාවර්තන වියදම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 14.5 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 15.3 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, නාමික වශයෙන් එය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 2,089.7 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 2,301.2 දක්වා වැඩි විය. සහනාධාර හා පැවරුම්, වැටුප් හා වේතන සහ පොලී ගෙවීම් සඳහා දැරීමට සිදු වූ ඉහළ වියදම පුනරාවර්තන වියදම් නාමික වශයෙන් ඉහළයෑමට දායක විය.

2019 වසර තුළ දී, පොලී ගෙවීම් නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙසද ඉහළ ගියේය.

6.3 සංඛ්‍යා සටහන
ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව
වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම

ශීර්ෂය	2018	2019	
		අනුමත ඇස්තමේන්තු	නාවකාලික
රුපියල් බිලියන			
පුනරාවර්තන වියදම්	2,089,713	2,308,000	2,301,155
භාණ්ඩ හා සේවා වියදම	806,002	856,874	894,396
එයින් වැටුප් හා වෙනත්	626,045	690,000	686,452
පොලී ගෙවීම්	852,190	913,000	901,352
විදේශීය	212,708	220,000	248,557
දේශීය	639,482	693,000	652,795
වර්තන පැවරුම් හා සහනාධාර	431,521	538,126	505,407
එයින් කුටුම්භ සහ අනෙකුත්			
අංශයන්ට	342,546	441,284	410,123
සමෘද්ධි	39,239	50,000	44,660
විශ්‍රාම වැටුප්	194,495	222,220	227,669
පොහොර සහනාධාර	26,948	35,000	34,966
අනෙකුත්	81,864	134,064	102,828
ප්‍රාග්ධන වියදම්	612,561	741,355	619,069
මූර්ත වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම්	355,763	622,386	384,959
ප්‍රාග්ධන පැවරුම්	256,798	290,264	234,110
උගත වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	-	-171,296	-
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම	-9,046	-7,355	-4,933
මුළු වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම	2,693,228	3,042,000	2,915,291
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස (අ)			
පුනරාවර්තන වියදම්	14.5	14.8	15.3
භාණ්ඩ හා සේවා වියදම	5.6	6.1	6.0
එයින් වැටුප් හා වෙනත්	4.4	4.4	4.6
පොලී ගෙවීම්	5.9	5.9	6.0
විදේශීය	1.5	1.4	1.7
දේශීය	4.5	4.4	4.3
වර්තන පැවරුම් හා සහනාධාර	3.0	3.4	3.4
එයින් කුටුම්භ සහ අනෙකුත්			
අංශයන්ට	2.4	2.8	2.7
සමෘද්ධි	0.3	0.3	0.3
විශ්‍රාම වැටුප්	1.4	1.4	1.5
පොහොර සහනාධාර	0.2	0.2	0.2
අනෙකුත්	0.6	0.9	0.7
ප්‍රාග්ධන වියදම්	4.3	4.8	4.1
මූර්ත වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම්	2.5	4.0	2.6
ප්‍රාග්ධන පැවරුම්	1.8	1.9	1.6
උගත වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	-	-1.1	-
ආපසු ගෙවීම් අඩුකළ පසු ණය දීම	-0.1
මුළු වියදම සහ ශුද්ධ ණය දීම	18.7	19.5	19.4

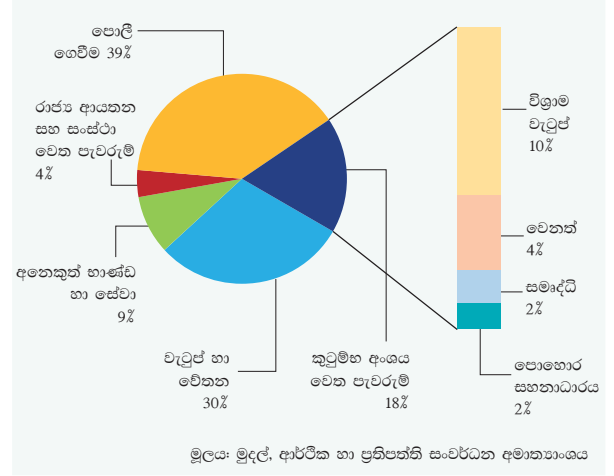
මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
(අ) 2018 වර්ෂය සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2020 මාර්තු 31 දින නිකුත් කරන ලද සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු භාවිතා කර ඇත.

ඒ අනුව, පොලී ගෙවීම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 5.9 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 6.0 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි වූ අතර, එය නාමික වශයෙන් 2018 වසරේ දී වූ රුපියල් බිලියන 852.2 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 901.4 දක්වා ඉහළ ගියේය. දේශීය ණය මත වූ පොලී ගෙවීම් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 652.8 දක්වා සියයට 2.1කින් ඉහළ ගිය අතර, එය 2019 වසරේ මුළු පොලී

ගෙවීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 72.4ක් විය. ප්‍රධාන වශයෙන්, වසර තුළදී දේශීය වෙළඳපොළ තුළ පැවති අඩු පොලී අනුපාතික හේතුවෙන් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මත වන පොලී වියදම රුපියල් බිලියන 494.8 දක්වා සියයට 1.3කින් පහළ ගියේය. 2019 වසරේ දී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වල ශුද්ධ නිකුත් කිරීම් ඉහළයෑම හේතුවෙන් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත වන පොලී ගෙවීම්, 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 74.5 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 81.0 දක්වා සියයට 8.7කින් වැඩි විය. මෙයට අමතරව, 2019 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සහ රුපියල් ණය මත වන පොලී ගෙවීම්, පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 35.4 ක් සහ රුපියල් බිලියන 2.9ක් විය. වසර තුළදී විදේශීය වාණිජ ණය ඉහළයෑම හේතුවෙන් විදේශීය ණය මත වන පොලී ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 212.7 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 248.6 දක්වා සියයට 16.9 කින් ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ දී ද පොලී ගෙවීම් අධිණිච්චම විශාලතම තනි පුනරාවර්තන වියදම් අයිතමය වූ අතර, එය මුළු පුනරාවර්තන වියදමින් සියයට 39.2ක් සහ රජයේ ආදායමෙන් සියයට 47.7කට සමාන විය.

වසර තුළ දී, භාණ්ඩ හා සේවා මත වන වියදම නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙසද ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, භාණ්ඩ හා සේවා මත වන වියදම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 5.6 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 6.0 දක්වා වැඩි වූ අතර, භාණ්ඩ හා සේවා මත වන වියදම නාමික වශයෙන් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 894.4 දක්වා සියයට 11.0කින් ඉහළ ගියේය. මෙම කාණ්ඩයේ විශාලතම අයිතමය වන වැටුප් හා වෙනත්, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස

6.4 රජය සටහන
රාජ්‍ය පුනරාවර්තන වියදමේ සංයුතිය -2019

පෙර වසරේ පැවති සියයට 4.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 4.6 දක්වා වැඩි විය. එසේම, වැටුප් හා වේතන නාමික වශයෙන් 2018 වසරේ දී වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 626.0 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 686.5 දක්වා ඉහළ ගියේය. ආරක්ෂක සේවා සඳහා වන වැටුප් හා වේතන ඇතුළුව මධ්‍යම රජයේ සේවකයින්ගේ වැටුප් හා වේතන රුපියල් බිලියන 506.5 දක්වා සියයට 9.2කින් ඉහළ ගිය අතර, පළාත් සභාවල සේවකයින්ගේ වැටුප් හා වේතන සඳහා වන මධ්‍යම රජයේ ආයතනවල වසර තුළදී රුපියල් බිලියන 180.0 දක්වා සියයට 11.0කින් ඉහළ ගියේය. රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයින් සඳහා නව වැටුප් ව්‍යුහයක් 2016 ජනවාරි මස සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ අන්තර් දීමනාවක් අඛණ්ඩව මූලික වැටුපට අතුළත් කරනු ලැබීම සහ 2019 අය වැය මගින් යෝජිත ලෙස 2019 ජූලි මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන ලෙස රජයේ සේවකයින්ට රුපියල් 2,500ක මාසික අන්තර්කාලීන දීමනාවක් ගෙවීම, වැටුප් හා වේතන ප්‍රධාන වශයෙන් ඉහළ යෑමට හේතු විය. පුනරාවර්තන වියදමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස වැටුප් හා වේතන 2018 වසරේ පැවති සියයට 30.0 හා සැසඳීමේදී 2019 වසරේ දී එය සියයට 29.8 ක් වූ අතර එය පුනරාවර්තන වියදමේ දෙවන විශාලතම අයිතමය විය. අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා මත වියදම නාමික වශයෙන් රුපියල් බිලියන 207.9 දක්වා සියයට 15.6කින් වැඩි වූ අතර, එහි සාපේක්ෂ ප්‍රතිශතය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 1.3 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 1.4 දක්වා ඉහළ ගියේය.

ප්‍රධාන වශයෙන්, කුටුම්භ අංශය වෙත සිදු කරන ලද වර්තන පැවරුම් ඉහළයෑම හේතුවෙන් වසර තුළ දී වර්තන පැවරුම් සහ සහනාධාර මත වියදම නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ද වැඩි විය. ඒ අනුව, මුළු වර්තන පැවරුම් සහ සහනාධාර ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 3.0 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 3.4 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, වර්තන පැවරුම් සහ සහනාධාර නාමික වශයෙන් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 505.4 දක්වා සියයට 17.1 කින් ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ දී කුටුම්භ සහ අනෙකුත් අංශ වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම්, මුළු වර්තන පැවරුම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 81.1ක් වූ අතර, රාජ්‍ය ආයතන සහ රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් මුළු වර්තන පැවරුම්වලින්, පිළිවෙලින් සියයට 15.0ක් සහ සියයට 3.9ක් විය.

විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් ඇතුළුව කුටුම්භ වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 2.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 2.7 දක්වා වැඩි විය. කුටුම්භ අංශය වෙත කරන

6.4 සංඛ්‍යා සටහන
කාර්යයන් අනුව වියදම් වර්ගීකරණය

ශීර්ෂය	2018	2019	
		අනුමත ඇස්තමේන්තු	තාවකාලික
රුපියල් මිලියන			
පුනරාවර්තන වියදම්	2,089,713	2,308,000	2,301,155
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	422,432	504,675	440,420
සිවිල් පරිපාලනය	107,847	160,093	108,024
ආරක්ෂක කටයුතු	228,235	256,324	244,430
පොදු නීතිය හා ආරක්ෂාව	86,350	88,258	87,965
සමාජ සේවා	685,739	792,623	807,446
අධ්‍යාපනය	195,168	230,109	234,392
සෞඛ්‍යය	180,568	191,943	211,555
සුඛසාධන	276,773	326,978	319,906
ප්‍රජාසේවා	33,230	43,592	41,592
ආර්ථික සේවා	127,052	199,109	142,358
කෘෂිකර්මය සහ වාරිමාර්ග	63,451	75,888	77,033
බලශක්ති සහ ජල සම්පාදන	1,483	1,270	1,147
ප්‍රවාහන සහ සන්නිවේදනය	41,805	53,386	39,908
වෙනත්	20,313	68,565	24,270
අනෙකුත්	854,490	899,298	910,931
එයින් පොලී ගෙවීම්	852,190	913,000	901,352
ඌන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	-	-87,704	-
ප්‍රාග්ධන වියදම සහ ණය දීම	624,970	756,000	631,235
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	50,261	63,163	40,473
සිවිල් පරිපාලනය	44,275	58,709	37,633
පොදු නීතිය හා ආරක්ෂාව	5,986	4,454	2,839
සමාජ සේවා	133,233	209,912	112,890
අධ්‍යාපනය	71,748	97,607	55,845
සෞඛ්‍යය	37,893	50,899	32,752
නිවාස	9,493	22,635	12,062
ප්‍රජාසේවා	14,098	38,770	12,231
ආර්ථික සේවා	437,897	652,391	475,922
කෘෂිකර්මය සහ වාරිමාර්ග	58,895	86,723	56,662
බලශක්ති සහ ජල සම්පාදන	39,107	76,934	75,938
ප්‍රවාහන සහ සන්නිවේදනය	216,147	244,538	197,068
වෙනත්	123,748	244,196	146,254
අනෙකුත්	3,579	1,830	1,951
ඌන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	-	-171,296	-
මුළු වියදම සහ ණය දීම	2,714,683	3,064,000	2,932,390
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස (අ)			
සාමාන්‍ය පොදු සේවා	3.3	3.6	3.2
සමාජ සේවා	5.7	6.4	6.1
ආර්ථික සේවා	3.9	5.5	4.1
අනෙකුත්	6.0	5.8	6.1
එයින් පොලී ගෙවීම්	5.9	5.9	6.0
ඌන වියදම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	-	-1.7	-
මුළු වියදම හා ණය දීම	18.9	19.6	19.5

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

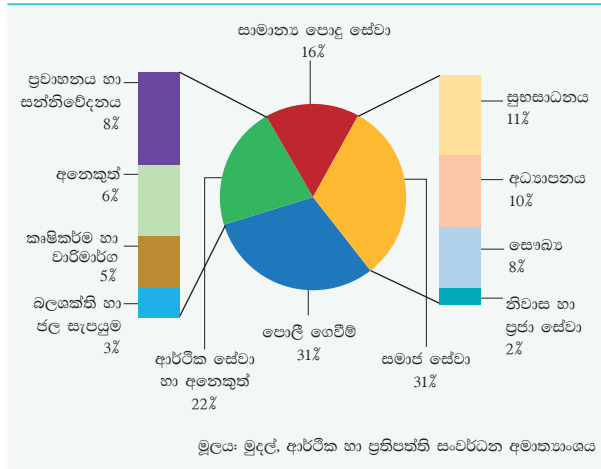
(අ) 2018 වර්ෂය සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2020 මාර්තු 31 දින නිකුත් කරන ලද සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු භාවිතා කර ඇත.

ලද වර්තන පැවරුම් නාමික වශයෙන් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 342.5 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 410.1 දක්වා වැඩි විය. කුටුම්භ අංශය වෙත සිදු කරන වර්තන පැවරුම් අතරින් විශාලතම අයිතමය වන විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම්, 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 227.7 දක්වා සියයට 17.1කින් ඉහළ ගිය අතර, 2019 ජූලි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි විශ්‍රාම යන අවස්ථාවේදී විශ්‍රාමිකයා ලබා ගත් මූලික වැටුපට 03/2016 රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛයේ සඳහන් මුල් අදියර දෙක ඇතුළත් වන ලෙස විශ්‍රාම වැටුප් විෂමතා සංශෝධනය කිරීම මෙන්ම වසර තුළදී විශ්‍රාමිකයින් සංඛ්‍යාව 639,984 දක්වා 18,079කින් වැඩි වීම මේ සඳහා හේතු විය. මේ අතර, සමෘද්ධි වැඩසටහන සඳහා වන වියදම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 39.2 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 44.7 දක්වා ඉහළ ගියේය. ආබාධිත රණවිරුවන් සඳහා වූ සුභසාධන වැඩසටහන්වලට අදාළ වියදම 2018 වසර හා සැසඳීමේදී 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 33.6 දක්වා සියයට 10.8කින් ඉහළ ගියේය. පොහොර සහනාධාර සඳහා යන වියදම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 26.9 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 35.0 දක්වා ඉහළ නැගුණි.

වසර තුළ දී, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ආයතන වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් ඉහළ ගිය අතර, රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් පහළ ගියේය. ඒ අනුව, රාජ්‍ය ආයතන වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 0.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 0.5 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෙර වසරේ පැවති සියයට 0.2 සිට සියයට 0.1 දක්වා අඩු විය. රාජ්‍ය ආයතන වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් නාමික වශයෙන් ගත් කල, 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 61.6 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 75.8 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, අධ්‍යාපන අංශයට කරන ලද වර්තන පැවරුම් ඉහළ යෑම මේ සඳහා විශේෂයෙන් හේතු විය. මේ අතර, රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම් රුපියල් බිලියන 27.3 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 19.5 දක්වා අඩු වූ අතර, ප්‍රවාහන අංශය වෙත කරන ලද වර්තන පැවරුම්වල අඩු වීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. වසර තුළදී, ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවෙහි සහ තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි මෙහෙයුම් අලාභ ආවරණය කිරීම සඳහා ලබා දුන් වර්තන පැවරුම්, පිළිවෙලින් රුපියල් බිලියන 7.6 සහ රුපියල් බිලියන 5.3 දක්වා වැඩි විය.

6.5 රූප සටහන
කාර්යයන් අනුව වියදම් වර්ගීකරණය -2019

රාජ්‍ය ආදායම පහළ යෑම මධ්‍යයේ ප්‍රාග්ධන වියදම් ප්‍රමුඛතාගත කිරීමේ ප්‍රතිඵල පිළිබිඹු කෙරෙමින්, ප්‍රාග්ධන වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2019 වසරේ දී අඩු විය. ඒ අනුව, ප්‍රාග්ධන වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 4.2 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 4.1 දක්වා අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, ප්‍රාග්ධන වියදම හා ශුද්ධ ණය දීම නාමික වශයෙන් ගත් කල, පසුගිය වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 603.5 සිට 2019 වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 614.1 දක්වා ඉහළ ගියේය. මේ අතර, රජයේ ප්‍රාග්ධන වියදම සහ ණය දීම ඇතුළත් රාජ්‍ය ආයෝජන ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ පැවති සියයට 4.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 4.2 දක්වා අඩු විය. කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය ආයෝජන නාමික වශයෙන් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 631.2 දක්වා සියයට 1.0 කින් ඉහළ ගියේය. ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම, සහ ස්ථාවර වත්කම් ඉදිකිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම ඇතුළුව, අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු විසින් මූර්තන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා සිදු කළ වියදම ද 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 385.0 දක්වා සියයට 8.2 කින් වැඩි විය. රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත කරන ලද පැවරුම් අඩු වීම හේතුවෙන්, ප්‍රාග්ධන පැවරුම් රුපියල් බිලියන 234.1 දක්වා සියයට 8.8 කින් අඩු විය. මේ අතර, රාජ්‍ය සංස්ථාවලට ණය ලබා දීම 2018 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 12.4 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 12.2 දක්වා සියයට 2.0කින් අඩු විය.

වසර තුළ දී ආර්ථික සේවා මත වූ රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩි වූ අතර, සමාජ සේවා මත වූ රාජ්‍ය ආයෝජන අඩු විය. ඒ අනුව, ආර්ථික සේවාවන්හි සිදු කරන ලද

විශේෂ සටහන 10

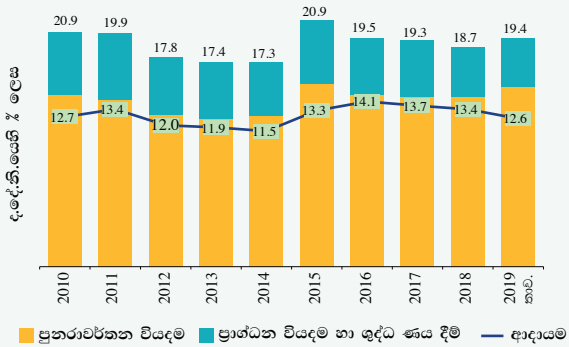
රාජ්‍ය ආදායම පහළ මට්ටමක පැවතීම මධ්‍යයෙහි ඵලදායී ලෙස රජයේ වියදම කළමනාකරණය කිරීමේ වැදගත්කම

සමස්ත නිරීක්ෂණ

රජයේ ආදායම පහළ මට්ටමක පැවතීම සහ රජයේ වියදම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් නිදහසින් පසු කාලපරිච්ඡේදය පුරාවට ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම්වල විශාල ව්‍යුහාත්මක අයවැය හිඟයක් නිරූපණය වේ. රජයේ ආදායම පුනරාවර්තන වියදම ආවරණය කිරීමට තරම්වත් ප්‍රමාණවත් නොවන අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රජයේ වර්තන ගිණුමෙහි අඛණ්ඩ හිඟයක් දක්නට ලැබේ. (රූප සටහන වි.ස. 10.1). එසේ වුවද, රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය තවදුරටත් පිරිහීමට ලක් කෙරෙමින් රජයේ ආදායම වර්ධනය වන වේගයට වඩා වැඩි වේගයකින් රජයේ පුනරාවර්තන වියදම බොහෝ විට ඉහළ යයි. පුනරාවර්තන වියදම අඛණ්ඩව ඉහළ යෑම නිසා ප්‍රාග්ධන වියදම ඇස්තමේන්තුවලට වඩා අඩු අගයක් ගන්නා අතර, එමගින් ආර්ථිකයේ දිගු කාලීන වර්ධන අපේක්ෂාවන් කෙරෙහි අයහපත් බලපෑමක් ඇති කරනු ලබයි. කෙසේ වුවද, රජයේ ප්‍රාථමික වියදම් (පොලී ගෙවීම් හැර මුළු වියදම) පවත්නා අනාමය බව හේතුකොටගෙන නිදහසින් පසු කාලපරිච්ඡේදය තුළ අවුරුදු කිහිපයකදී හැරුණු විට ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැය මෙහෙයුම්වල අඛණ්ඩව ප්‍රාථමික ශේෂයෙහි හිඟයක් වාර්තා වී ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම්වල දිගු කාලීනව හිඟයක් පැවතීම සහ එය මූල්‍යනය කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව ණය ගැනීම තුළින්, පසුගිය වසර කිහිපය තුළ දී රාජ්‍ය ණය ඉහළ යෑමට හේතු වී ඇති අතර, එමගින් ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයේදී ණය තිරසරභාවය ළඟා කර ගැනීම පිළිබඳව ගැටලු මතු කිරීමට ඉඩ ඇත. රජයේ ණය ප්‍රමාණය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම සහ පොලී ගෙවීම් අඛණ්ඩව ඉහළ යෑමේ ඉඩකඩක් ඇති පසුබිම තුළ පුනරාවර්තන වියදම් විවක්ෂණශීලීව කළමනාකරණය කර නොගතහොත් ඉදිරි වසරවල දී පුනරාවර්තන වියදම් කළමනාකරණය අභියෝගාත්මක වනු ඇත. විශේෂයෙන්ම රාජ්‍ය අංශයට තවදුරටත් සේවකයින් විශාල වශයෙන් බඳවා ගතහොත්, පුනරාවර්තන වියදම්හි අනෙකුත් ප්‍රධාන වියදම් කාණ්ඩ වන වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම් කෙරෙහි සැලකිය යුතු පීඩනයක් ඇති කෙරෙනු ඇත. තවද, රටේ වයස්ගත ජනගහනය ඉහළ යමින් පවත්නා පසුබිමක් තුළ, සේවක දායකත්වයක් රහිත රාජ්‍ය අංශයේ විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය සහ සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන් විශාල ප්‍රමාණයක් පැවතීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම් කෙරෙහි පීඩනයක් ඇති විය හැකිය. මේ අතර, රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි පවතින කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා සහ තම ආයතනවල නිපැයුම් හා සේවා සඳහා පිරිවැය පිළිබිඹු කෙරෙන ගාස්තු ව්‍යුහයන් නොපැවතීම වැනි ගැටලු විසඳීම සඳහා විවක්ෂණශීලී ක්‍රියාමාර්ග නොගතහොත් රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් වෙත සිදු කෙරෙන වර්තන පැවරුම් ඉහළ යෑමට ඉඩ ඇත. තවද, ස්වභාවික විපත් ඉහළ යෑම තුළින් ද රජයේ වියදම් කළමනාකරණ ප්‍රයත්නයන් කෙරෙහි

දැඩි බලපෑමක් ඇති විය හැකිය. මෙම ගැටලු විසඳීම සඳහා දැනටමත් සමහර ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කර තිබුණද, අඛණ්ඩව එවැනි ක්‍රියාමාර්ගවල ප්‍රගතිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම, රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසරභාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

රූප සටහන වි.ස. 10.1
රජයේ ආදායම සහ වියදම

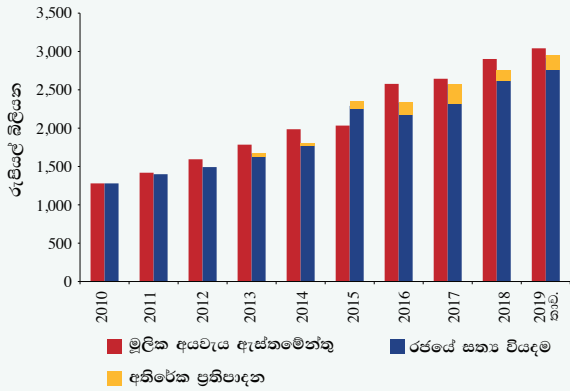
මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

රජයේ වියදම: අයවැයගත අගයන් සහ සත්‍ය අගයන්

රජයේ සත්‍ය වියදම, අයවැය ඇස්තමේන්තුවලට වඩා අඩු අගයක පැවතිය ද මෑත කාලීන වසරවල දී අතිරේක ප්‍රතිපාදන¹ සඳහා ඉල්ලීම් නිරන්තරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම තුළින් රජයේ වියදම් කළමනාකරණයේ ඵලදායී බව පිළිබඳව ගැටලුකාරී තත්ත්වයක් ඇති කරනු ලබයි. (රූප සටහන වි.ස. 10.2).² පසුගිය වසර හත තුළ දී රජය විසින් අඛණ්ඩව අතිරේක ප්‍රතිපාදන ලබාගෙන ඇති අතර, ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ණය සේවාකරණ ගෙවීම් සඳහා වේ.³ රජයේ එවැනි අනිවාර්ය වියදම් ආවරණය කිරීම සඳහා අතිරේක ප්‍රතිපාදන ඉල්ලුම් කිරීම රජයේ වියදම් විවක්ෂණශීලී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම කෙරෙහි යහපත් තත්ත්වයක් ඇති නොකරනු ඇත. මෙවැනි ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් අනෙකුත් අංශ සඳහා වන වියදම්, වැඩි වශයෙන්ම ප්‍රාග්ධන වියදම්, කපා හැරීමට පෙළඹවීමක් සිදු වන අතර, එය රටේ වර්ධන අපේක්ෂාවන් කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරනු ලබයි. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවලට සම්බන්ධ ගැටලු රාජ්‍ය ආදායම පහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් පමණක්ම ඇති නොවන බවත්, ප්‍රශස්ත නොවන වියදම් කළමනාකරණය ද ඒ සඳහා බලපාන බවත් දැක්විය හැකිය.

1 රජයේ අතිරේක අරමුදල් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා, කිසියම් වර්ෂයක් සඳහා වන අයවැයගත වියදමට අතිරේකව ලබා ගන්නා අරමුදල් වේ.
2 අතිරේක ප්‍රතිපාදන මගින් ලබාගත් අරමුදල් වසර තුළ දී සම්පූර්ණයෙන්ම උපයෝජනය කර ඇතැයි යන උපකල්පනය මත පදනම් වේ.
3 ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යසාධන වාර්තාවලට අනුව

රූප සටහන වි.ස. 10.2
රාජ්‍ය වියදම අවශ්‍යතා සහ සත්‍ය අගයන්

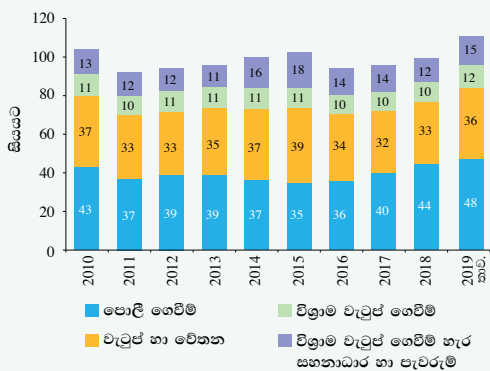

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

පුනරාවර්තන වියදම් කළමනාකරණය

පොලී ගෙවීම්, වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් යන උප අයිතම තුන ඒකාබද්ධව 2019 වසරේ දී රජයේ ආදායමෙන් සියයට 96ක් උපයෝජනය කළ අතර, මෙම අනිවාර්ය වියදම් ඉහළ යෑම තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු කෙරෙහි අඛණ්ඩව පීඩනයක් ඇති කරනු ලබයි (රූප සටහන වි.ස. 10.3). මේ අතර, 2019 වසරේ දී වැටුප් හා වේතන සඳහා පමණක් රජයේ ආදායමෙන් සියයට 36ක් පමණ භාවිතා කර ඇත. තවද, විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම්ද ඇතුළුව සහනාධාර හා පැවරුම් සඳහා වන වියදම පසුගිය අවුරුදු කිහිපය තුළ දී ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කර ඇති අතර, එය 2019 වසරේ දී රජයේ ආදායමෙන් සියයට 26.7ක් විය. වැටුප් ගෙවීම් සහ සහනාධාර හා පැවරුම් සඳහා මෙවැනි විශාල වියදමක් දැරීමට සිදු වීම නිසා, පුනරාවර්තන වියදම්හි, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනය, කෘෂිකර්ම හා වාරිමාර්ග වැනි අනෙකුත් සමාජ හා ආර්ථික සේවා සඳහා පවතින ඉඩකඩ සීමා වන අතර එමගින් ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් නිතරින්ම සීමා වේ.

රූප සටහන වි.ස. 10.3
රාජ්‍ය ආදායමෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පුනරාවර්තන වියදම

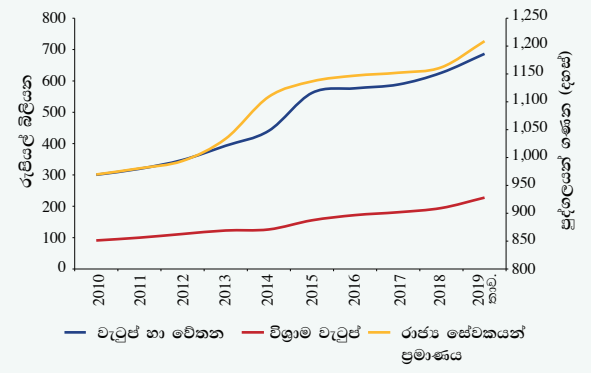

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් මත වන වියදම

පසුගිය අවුරුදු කිහිපය තුළ වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් මත වන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් සියයට 11.4කින් ඉහළ ගිය අතර, රාජ්‍ය අංශය සඳහා සිදු කරන බඳවා ගැනීම් ඉහළ යෑම සහ රාජ්‍ය සේවක වැටුප් හා විශ්‍රාම වැටුප් ඉහළ නැංවීම් සඳහා සිදු කරන ලද සංශෝධන මේ සඳහා හේතු විය (රූප සටහන වි.ස. 10.4). 2010-2019 කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී, වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම්වල සාමාන්‍යය රජයේ ආදායමින් සියයට 45ක් පමණ විය. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනය ශීඝ්‍රයෙන් වියපත් වීමත්, සේවක දායකත්වයකින් තොරව ක්‍රියාත්මක වන විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් පවතින පසුබිමක රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නියුක්ති ප්‍රමාණය ඉහළ යෑමත් හේතුවෙන් ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් සඳහා වන වියදම මත වන රාජ්‍ය මූල්‍ය පීඩනය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑමට ඉඩ ඇත.

රූප සටහන වි.ස. 10.4
රාජ්‍ය සේවකයන් ප්‍රමාණය^(අ) සහ වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් මත වන වියදම

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) මධ්‍යම රජයේ, පළාත් පාලන ආයතනවල සහ පළාත් සභාවල සේවකයන් ප්‍රමාණය අන්තර්ගත වේ.

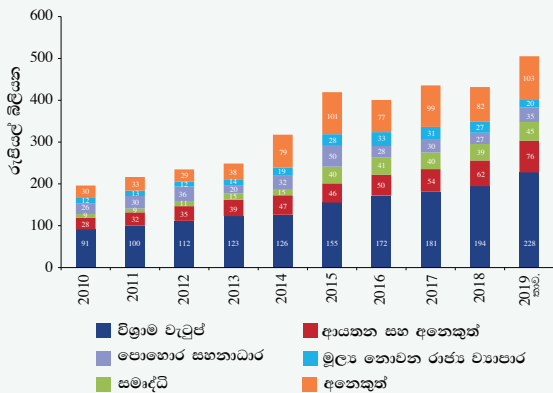
ගෙවීම් මත වන වියදම

සහනාධාර හා පැවරුම් මත වන වියදම

සහනාධාර හා පැවරුම් වැඩසටහන් සඳහා රජය විසින් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 34ක් පමණ වැය කරනු ලබන අතර, එය රජයේ වියදමින් සියයට 15ක පමණ ප්‍රමාණයකට සමාන වේ. ආර්ථික වශයෙන් ශක්තිමත් නොවූ සහ අවධානය ලැබිය යුතු කණ්ඩායම්වල ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් යුතුව මෙම සහනාධාර සපයනු ලැබුවද, ඒ සඳහා ප්‍රතිලාභීන් හඳුනාගැනීමේ දුර්වලතා පැවතීමත්, නොනිසි අයවලුන් සඳහා සහනාධාර බෙදී යෑමට ඇති අවස්ථා පැවතීමත්

රූප සටහන වි.ස. 10.5
සහනාධාර හා පැවරුම් මත වන වියදම

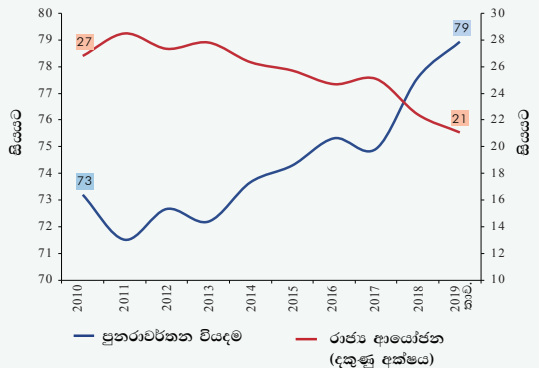

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

තුළින් ඇතිවන අකාර්යක්ෂමතා හේතුවෙන් ඇතැම් සහනාධාර හා පැවරුම් වැඩසටහන් දරිද්‍රතාවය සහ අසමානතාවය අඩු කිරීමෙහිලා ඵලදායී නොවන බව නිරීක්ෂණය වේ. නිදසුනක් වශයෙන්, සමාජයේ සිටින ආර්ථික වශයෙන් ශක්තිමත් නොවූ සහ අවධානය ලැබිය යුතු කණ්ඩායම්වල ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් යුතුව සමාදායි වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වුවද, ප්‍රතිලාභීන් වසර ගණනාවක් තිස්සේ අඛණ්ඩව වැඩසටහන තුළ රැඳී සිටීමත්, වර්තමාන තෝරාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ සහනාධාර සඳහා සුදුසුකම් නොලබන පුද්ගලයන්ද වැඩසටහනට ඇතුළත් විය හැකි බවත් නිරතුරුව නිරීක්ෂණය වේ. පොහොර සහනාධාර වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් සැලකූ විට, සහනාධාර වශයෙන් ලබා ගත් පොහොර, ප්‍රමාණය ඉක්මවා භාවිතා කිරීම, වැඩසටහනෙහි ඵලදායී බව සහ තිරසර බව කෙරෙහි බාධා ඇති කරන අතර පස හා ජල දූෂණය සහ රටේ ආහාරවල සෞඛ්‍යාරක්ෂක බව පිළිබඳව ගැටලු ඇති කරනු ලබයි. තවද, වයස්ගත ජනගහනය ඉහළ යෑමත් සමඟ සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපනය සහ සමාජ ආරක්ෂණ ජාල සැපයීම වැනි අංශ සඳහා වන වියදම් ඉහළ යනු ඇත. තවද, ශ්‍රී ලංකාව ගංවතුර, නායයෑම් සහ නියඟ වැනි ස්වභාවික විපත්වලින් සිදුවන ජීවිත හා දේපළ හානිවලට නිරන්තරයෙන් මුහුණදෙන අතර, එමගින් රජයේ අයවැය මත අතිරේක පීඩනයක් ඇති කරනු ලබයි. ව්‍යසන සිදුවන අවස්ථාවල දී එම තත්ත්වයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයත්, බලපෑමට ලක් වූ ව්‍යාපාර සහ පුද්ගලයන් වෙත අවශ්‍ය සහන සැපයීම සඳහා වැඩිදියුණු කළ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීමේ අවශ්‍යතාවයත්, මෑතක දී සිදුවූ කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් ද අවධාරණය කෙරේ. එබැවින්, ඉහළ යන ස්වභාවික විපත්වල දී ඒ සඳහා වන්දි ගෙවීම සහ එවැනි විපත් වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම සඳහා

පුරවයෙන් නිශ්චය නොකළ වියදම් දැරීමට සිදුවීම මගින් රාජ්‍ය වියදම් කළමනාකරණය කෙරෙහි ඇති පීඩනය ඉහළ නැංවේ. තවද, රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි දුර්වල මූල්‍ය කාර්යසාධනය තිරසාර පදනමකින් යුක්තව යළි ගොඩනැංවීම සහ මූල්‍ය ශක්තිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග නොගතහොත් ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයේදී රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් වෙත සිදු කරන පැවරුම් තවදුරටත් ඉහළ යෑමට ඉඩ ඇත.

රූප සටහන වි.ස. 10.6
පුනරාවර්තන වියදමෙහි සහ රාජ්‍ය ආයෝජනවල සාපේක්ෂ අගය

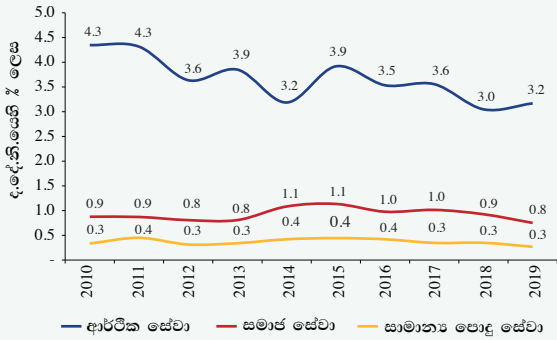
මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

රාජ්‍ය ආයෝජන මත වන වියදම

පුනරාවර්තන වියදම් සාපේක්ෂව ඉහළ යෑම හේතුවෙන් රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා පවතින අවකාශය සීමා වේ (රූප සටහන වි.ස. 10.6). කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය ආයෝජන අඩු කිරීම ඵලදායී නොවන අතර, ඒ තුළින් මැදි කාලීන හා දිගු කාලීන ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි අයහපත් බලපෑම් ඇති කරනු ලබයි. පසුගිය දශකයක පමණ කාලයක් පුරා ප්‍රධාන වශයෙන් ආර්ථික සහ සමාජ යටිතල පහසුකම් අංශ ඇතුළු රාජ්‍ය ආයෝජන පහළ අගයක පැවතුණි. (රූප සටහන වි.ස. 10.7). කෘෂිකර්ම හා වාරිමාර්ග, බලශක්ති හා ජල සැපයුම සහ ප්‍රවාහන හා සන්නිවේදන යන අංශ ඇතුළු රාජ්‍ය ආයෝජනවල විශාලතම අයිතමය වන ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සඳහා වන වියදම පසුගිය අවුරුදු කිහිපය තුළ දී සැලකිය යුතු මට්ටමේ විචලනයන් සහිතව සාමාන්‍යයෙන් පහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කරන ලද අතර, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, නිවාස සහ ප්‍රජා සේවා ඇතුළත් සමාජ යටිතල පහසුකම් සඳහා වන වියදම පහළ මට්ටමක පැවතුණි. පුනරාවර්තන වියදම් ඉහළ යෑම හමුවේ රජයේ මුළු වියදම ඉහළ යෑම වළක්වා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන වියදම පහළ මට්ටමක පවත්වාගෙන යෑම හේතුවෙන් රටේ දිගු කාලීන සංවර්ධන අපේක්ෂාවලට බාධා ඇති වනු ඇත.

රූප සටහන වි.ස. 10.7
රාජ්‍ය ආයෝජනවල සංයුතිය

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

ඉදිරි දැක්ම

රජයේ ආදායම සහ ආර්ථික වර්ධනය අතර යෝග්‍ය තුලිතතාවයක් පවත්වා ගනිමින් ඵලදායී ලෙස රජයේ වියදම් කළමනාකරණය කිරීම, රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා වගකීමට බැඳීම සහ අයවැය කටයුතු, වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුවලට අනුගතව පවත්වාගෙන යෑම වියදම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා රජය විසින් අංශ කිහිපයක් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, රාජ්‍ය අංශයට බඳවා ගැනීම් සිදු කිරීමේදී මනාව සැලසුම් කළ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීම ද මෙයට ඇතුළත් වේ. එමගින්, වැටුප් හා වේතන සහ විශ්‍රාම වැටුප් වගකීම් සඳහා වන වියදම ඉහළ යෑම පාලනය කර ගත හැකිය. සේවක දායකත්වයක් සහිත ජාතික මට්ටමේ විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම සහ විශ්‍රාම යෑමේ වයස දීර්ඝ කිරීමට ඇති හැකියාව සලකා බැලීම ආදිය මේ සඳහා යොදාගත හැකි විකල්ප වේ. මේ අතර, 2020 වසරේ මුල් භාගයේ දී

ස්ථාපිත කරනු ලැබූ ජාතික වැටුප් කොමිෂන් සභාව මගින් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශවල වැටුප් ව්‍යුහයන් නැවත විමර්ශනය කිරීම තුළින් ජාතික වැටුප් ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රජයට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සඳහා සහාය ලබා දිය හැකිය. තවද, ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන් නිසි පරිදි ඉලක්කගත කිරීම සහ අනවශ්‍ය පරිපාලන වියදම් සීමා කිරීම මගින් සහනාධාර හා පැවරුම් මත වන වියදම තාරකිකරණය කළ හැකිය. මේ සම්බන්ධයෙන් සැලකු විට, සමාජයේ ආර්ථික වශයෙන් ශක්තිමත් නොවූ සහ අවධානය ලැබිය යුතු කණ්ඩායම් හඳුනා ගැනීම සඳහා සුපරීක්ෂාකාරීව සකසන ලද ක්‍රමවේදයක් භාවිතා කිරීම මගින් සහනාධාර ලැබීමට සුදුසුකම් සම්පූර්ණ නොකරන ප්‍රතිලාභීන් මඟ හැරිය හැකිය. තවද, රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම මගින් පාඩු ලබන රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් ලාභ ලබන ආයතන බවට පත් කිරීමටත්, දැනටමත් ලාභ ලබන ආයතනයන්හි ලාභ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමටත් හැකියාව ලැබෙන අතර, එමගින් මධ්‍යම රජයේ අයවැය මත වන පීඩනය අඩු කර ගත හැකිය. තවද, රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් 13ක් විසින් අත්සන් කර ඇති ආයතනික අභිප්‍රාය ප්‍රකාශවලට ඵලදායී ලෙස අනුගත වීම සහතික කිරීම මගින් රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්හි ඵලදායී බව ඉහළ නැංවිය හැකිය. මේ අතර, භෞතික යටිතල පහසුකම් සහ මානව ප්‍රාග්ධන යන අංශවල අත්‍යවශ්‍ය ආයෝජන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදුකිරීම මගින් මැදි හා දිගු කාලයේදී අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනය අත්පත් කර ගත හැකිය. මේ සඳහා ප්‍රමුඛ අංශවල සැලසුම්ගත රාජ්‍ය ආයෝජන කපා හැරීම හෝ කල් දැමීම වළක්වා ගනිමින් තිරසර පදනමක් මත රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය වැනි අරමුදල් සම්පාදනය කර ගත හැකි විකල්ප මාර්ග හඳුනා ගත යුතුය.

රාජ්‍ය ආයෝජන 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 437.9 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 475.9 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, සමාජ සේවාවන්හි සිදු කරන ලද රාජ්‍ය ආයෝජන 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 133.2 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 112.9 දක්වා අඩු විය. ආර්ථික සේවා සඳහා සිදු කරන ලද ආයෝජන ප්‍රධාන වශයෙන් රටෙහි ප්‍රවාහන ජාලයේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි යොමු විය. සමාජ සේවා සඳහා සිදු කරන ලද ආයෝජන ප්‍රධාන වශයෙන් අධ්‍යාපන සහ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි යොමු විය. ඒ අනුව, අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් යුතුව අධ්‍යාපන අංශයේ යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලද අතර, සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා වන රාජ්‍ය ආයෝජන, ප්‍රධාන වශයෙන් සෞඛ්‍ය

අංශයෙහි සේවා සැපයීමේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා රෝහල් ඉදිකිරීම හා ඒවායෙහි තත්ත්වය උසස් කිරීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් යොමු විය.

ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන්

ප්‍රධාන වශයෙන් ආනයන විශාල වශයෙන් සංකෝචනය වීම, පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභාචලයින් තීව්‍ර වූ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල මන්දගාමී බව මෙන්ම මූලික වශයෙන් සහනාධාර හා පැවරුම් සහ වැටුප් හා වේතන මත වන පුනරාවර්තන වියදම් ඉහළ යෑමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රජයේ ආදායම සැලකිය යුතු අඩුවීම මධ්‍යයේ ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ශේෂයන් 2019 වසරේ දී පසුබැටීමට ලක් විය. ඒ අනුව, සමස්ත අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ දී වූ සියයට 5.3 (රුපියල් බිලියන 760.8) සිට 2019 දී

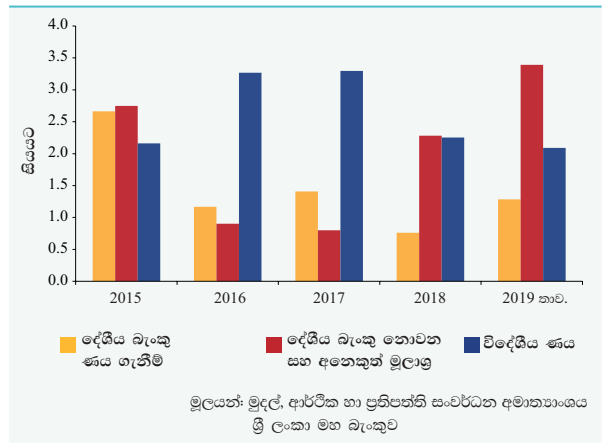
සියයට 6.8 (රුපියල් බිලියන 1,016.5) දක්වා ඉහළ ගියේය. රජයේ නිර්-ඉතුරුම් පිළිබිඹු කෙරෙන වර්තන ගිණුමේ හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශයක් ලෙස 2018 වසරේ දී වාර්තා වූ සියයට 1.2 (රුපියල් බිලියන 169.7) සිට 2019 වසරේ දී සියයට 2.7 (රුපියල් බිලියන 410.3) දක්වා ප්‍රසාරණය විය. මේ අතර, සමස්ත අයවැය හිඟයෙන් පොලී ගෙවීම් ඉවත් කිරීම මගින් රජයේ අභිමත රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබිඹු කෙරෙන ප්‍රාථමික ගිණුම, පසුගිය අවුරුදු දෙකක කාලය තුළ පිළිබිඹු කළ සතුටුදායක උපනතිය වෙනස් කරමින්, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී වාර්තා කළ සියයට 0.6 (රුපියල් බිලියන 91.4)ක අතිරික්ත ශේෂයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 0.8 (රුපියල් බිලියන 115.1) ක හිඟයක් බවට පත් විය.

අයවැය හිඟය මූල්‍යනය

2019 වසරේ දී අයවැය හිඟය මූල්‍යනය කිරීමේදී රජය වැඩි වශයෙන් දේශීය මූල්‍ය මත රඳා පැවතුණි. දේශීය මූල්‍ය මගින් සිදු කරනු ලැබූ ශුද්ධ මූල්‍යනය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී වූ සියයට 3.0 ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 4.7ක් විය. තවද, සමස්ත මූල්‍යන අවශ්‍යතාවයෙන් ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය, 2018 වසරේ පැවති සියයට 57.5 (රුපියල් බිලියන 437.2) ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 69.1 (රුපියල් බිලියන 702.4)ක් විය. ඒ අනුව, විදේශීය මූල්‍ය මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය 2018 වසරේ දී පැවති සියයට 42.5 (රුපියල් බිලියන 323.5) සිට 2019 වසරේ දී සියයට 30.9 (රුපියල් බිලියන 314.1) දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. විදේශීය මූල්‍ය මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් කල 2018 වසරේ පැවති සියයට 2.3 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 2.1 දක්වා අඩු විය.

ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනයේ සංයුතිය සැලකීමේදී, ප්‍රසාරණාත්මක නොවන මූල්‍ය මගින් ණය ගැනීම වැඩි වූ අතර, අඛණ්ඩව 2019 වසරේ දී ද එය විශාලතම මූල්‍යය විය. ඒ අනුව, බැංකු නොවන අංශයෙන් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය රුපියල් බිලියන 509.3 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වූ අතර, එය සමස්ත ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් විට, 2018 වසරේ පැවති සියයට 75.0 (රුපියල් බිලියන 327.8)ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 72.5 ක් විය. බැංකු අංශයෙන් සිදු කළ මූල්‍යනය, 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 193.1ක් වූ අතර, එය සමස්ත දේශීය ණය ගැනීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් විට 2018 වසරේ දී පැවති සියයට 25.0 (රුපියල් බිලියන 109.5) ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී සියයට 27.5ක් විය. මහ බැංකුව මගින් සිදුකළ මූල්‍යනය

6.6 රජය සටහන
අයවැය හිඟය මූල්‍යනය (ශුද්ධ)
(ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 246.1ක ශුද්ධ මූල්‍යනයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 108.1ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් ලෙසට වාර්තා වූ අතර, මහ බැංකුව සතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීම මේ සඳහා හේතු විය. කෙසේ වුවද, මහ බැංකුව විසින් තාවකාලික අත්තිකාරම් මගින් රජයට ලබාදෙන ශුද්ධ මූල්‍යනය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 1.2ක සුළු ප්‍රමාණයක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 38.0 දක්වා වැඩි විය. මේ අතර, වාණිජ බැංකු මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 136.6ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 301.2 ක ණය ගැනීම් දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මගින් වාණිජ බැංකු තුළින් ණය ලබාගැනීම වැඩිවීම සහ විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ඒකක මගින් ලබා ගත් ණය ඉහළ යෑම 2019 වසරේ දී බැංකු අංශයෙන් සිදු කළ මූල්‍යනයේ ශුද්ධ වැඩිවීමට හේතු විය.

2019 වසරේ දී විදේශීය මූල්‍ය මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය සුළු වශයෙන් අඩු වූ අතර, 2019 වසර තුළ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුතු හරහා සිදු වූ මූල්‍යනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වුවද, විදේශ විනිමය කාලීන මූල්‍ය පහසුකම සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදු කළ විදේශීය ආයෝජනවලට අදාළව ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීම් පැවතීම මේ සඳහා හේතු විය. ඒ අනුව, අයවැය හිඟය මූල්‍යනය සඳහා විදේශ මූල්‍ය මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 323.5 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 314.1 දක්වා අඩු විය. 2019 වසර තුළ දී ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව

6

6.5 සංඛ්‍යා සටහන
දේශීය ණය ගැනීමේ මූලාශ්‍ර (ශුද්ධ)

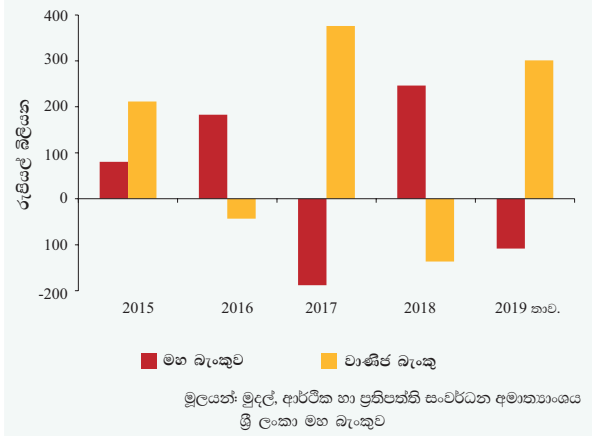
ශීර්ෂය	රුපියල් බිලියන			
	2016	2017	2018	2019 (අ)
ණය උපකරණ අනුව	248.4	294.3	437.2	702.4
භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (ආ) (ඇ)	349.8	109.1	374.5	429.0
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (ඇ)	98.5	-81.7	52.9	123.8
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර	-120.5	53.3	-129.5	-50.0
මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම්	-67.8	116.5	-1.2	38.0
අනෙකුත් (ඉ)	-11.5	97.0	140.4	161.6
ආයතන අනුව	248.4	294.3	437.2	702.4
බැංකු	140.0	187.7	109.5	193.1
බැංකු නොවන (ඉ)	108.5	106.5	327.8	509.3

මූලාශ්‍ර: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික
 (ආ) විදේශීය ආයෝජකයින් වෙත නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වටිනාකම් ඇතුළත් නොවේ.
 (ඇ) 2003 නොවැම්බර් මාසයේ දී ස.තො.ස. වෙත නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 4,397 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2016 නොවැම්බර් 14 දින කල්පිරුණි), 2013 මාර්තු මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා රුවන් සමාගමට ප්‍රාග්ධනය සැපයීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 13,125 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2018 ජූනි 01 දින කල්පිරුණි.) සහ 2012 ජනවාරි මාසයේ දී රජයේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට ගිවිස පැවති ණය පියවීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 78,441 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (එයින් 2017 ජනවාරි 01 දින රුපියල් මිලියන 21,778 ක් වටිනා බැඳුම්කර කල්පිරීම නිසා දැනට නොපියවූ ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 56,662 කි.) ඇතුළත් වේ.
 (ඈ) විදේශීය ආයෝජකයින් වෙත නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් වටිනාකම් ඇතුළත් නොවේ.
 (ඉ) 2017 සහ 2018 වසර වලදී හම්බන්තොට වරායේ දිගුකාලීන කල්බදු මගින් ලත් මුදල් ඇතුළත් වේ.

බැඳුම්කර මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය රුපියල් බිලියන 461.4 (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.6) දක්වා වැඩි වූ අතර, එය රුපියල් බිලියන 782.5 (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4) ක නව නිකුතු සහ රුපියල් බිලියන 269.8 (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5) ක ආපසු ගෙවීම් සමඟ 2019 වසර අවසානයට භාවිතයට නොගත් රුපියල් බිලියන 51.4 (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 0.3) ක ඉතිරිය අතර වෙනසයි. 2018 වසරේ දී ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර මගින් සිදු කළ ශුද්ධ මූල්‍යනය රුපියල් බිලියන 390.4 (එ.ජ. ඩොලර් 2.5) ක් විය. කාලීන මූල්‍ය පහසුකම මගින් 2018 වසරේ වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 66.6 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 372.5) ක ශුද්ධ ණය ගැනීමට සාපේක්ෂව 2019 වසර තුළ දී රුපියල් බිලියන 83.5 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 467.0)ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් වාර්තා විය. වසර තුළදී භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල ශුද්ධ විදේශීය ආයෝජනය රුපියල් බිලියන 59.3ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ශුද්ධ විදේශීය ආයෝජනය රුපියල් බිලියන 10.6ක් විය. විදේශ ව්‍යාපෘති මාර්ගයෙන් සිදු කළ ශුද්ධ ණය ගැනීම් පෙර වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 7.7ක ශුද්ධ මූල්‍යනයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 15.2ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් වාර්තා විය. චීන අපනයන-ආනයන බැංකුව (එක්සීම්

6.7 රූප සටහන
බැංකු ණය මූලාශ්‍ර (ශුද්ධ)

බැංකුව), ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව 2019 වසරේ විදේශ ණය ලබා දුන් ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර විය.

2019 වසරේ දී ණය උපකරණ මාර්ගයෙන් සිදු කළ ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය සැලකූ විට භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මාර්ගයෙන් ලබා ගත් ණය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වූ අතර, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර මගින් සිදු කළ මූල්‍යනය අඩු විය. ඒ අනුව, රුපියල්වලින් නාමකරණය කරන ලද රජයේ සුරැකුම්පත් මගින් සිදු කළ මූල්‍යනය වැඩි වීම හේතුවෙන් දේශීය ණය උපකරණ භාවිතයෙන් ණය ගැනීම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 298.0 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 502.8 දක්වා වැඩි විය. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මගින් සිදු කළ මූල්‍යනය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 374.5 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 429.0 දක්වා වැඩි වූ අතර, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මගින් සිදු කළ මූල්‍යනය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 52.9 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 123.8 දක්වා වැඩි විය. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර මගින් සිදු කළ මූල්‍යනය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 129.5 ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 50.0ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් ලෙස වාර්තා විය. මේ අතර, විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ඒකක මගින් සහ මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම් මගින් වසර තුළදී, පිළිවෙලින් රුපියල් බිලියන 67.9ක් සහ රුපියල් බිලියන 38.0ක් ලෙස ණය ලබා ගැනීම වැඩිවීම හේතුවෙන් උපකරණ නොවන මූලාශ්‍ර වලින් ලබා ගත් ණය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 139.2ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 199.6 දක්වා වැඩි විය.

විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ඒකක මගින් ලබා ගත් ඉහළ ණය ප්‍රමාණය හේතුවෙන් 2019 වසරේ දී විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් ලබාගත් දේශීය ණය ප්‍රමාණය වැඩි විය. ඒ අනුව, විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් බැංකු ඒකක මගින් ලබාගත් ශුද්ධ ණය 2018 වසරේ වාර්තා වූ රුපියල් බිලියන 19.1 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 67.9 දක්වා වැඩි විය. කෙසේ වුවද, 2019 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර මගින් ලබාගත් ණය රුපියල් බිලියන 50.0 ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමක් ලෙස වාර්තා වූ අතර, එය දළ ණය ගැනීම් රුපියල් බිලියන 61.9 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 345.2)ක සහ ණය ආපසු ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 111.8 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 621.8)ක අතර වෙනස වේ. ශුද්ධ පදනම මත, විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් ලබාගත් දේශීය ණය 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 110.4ක ශුද්ධ ණය ආපසු ගෙවීමට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 18.0ක ශුද්ධ ණය ගැනීම් දක්වා වැඩි වූ අතර රුපියල්වලින් නාමකරණය කරන ලද ශුද්ධ දේශීය මූල්‍යනය 2018 වසරේ දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 547.6ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 684.4ක් විය.

2019 වසරේ දී රජය විසින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර අවස්ථා දෙකක දී නිකුත් කරන ලදී. රජය විසින් දහතුන් වැනි ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරය 2019 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී නිකුත් කරමින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.4ක මුදලක් රැස් කර ගන්නා ලදී. මෙම බැඳුම්කර නිකුතුව, සියයට 6.85ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 5ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.0ක් සහ සියයට 7.85ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 10ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.4කින් සමන්විත විය. 2019 ජුනි මාසයේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0ක තවත් ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරයක් නිකුත් කළ අතර, එය සියයට 6.35ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 5ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 500ක් සහ සියයට 7.55ක වාර්ෂික ඵලදා අනුපාතිකයක් යටතේ අවුරුදු 10ක කල්පිරීමේ කාලයක් සහිතව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5කින් සමන්විත විය.

6.4 රාජ්‍ය ණය සහ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

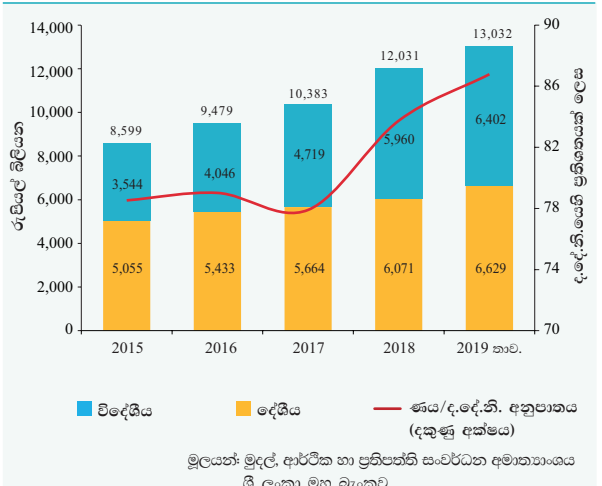
මධ්‍යම රජයේ ණය

ඉහළ ගිය අයවැය නිගය පියවා ගැනීම සඳහා ශුද්ධ ණය ගැනීම්වල වැඩිවීමේ බලපෑම පිළිබිඹු කෙරෙමින් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස මධ්‍යම රජයේ ණය

2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 83.7 සිට 2019 වසර අවසානයට සියයට 86.8 දක්වා වැඩි වූ අතර, සාපේක්ෂව පහළ නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ද ණය අනුපාතය ඉහළ යෑම සඳහා දායක විය. නාමික වශයෙන් ගත් කල, මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට වාර්තා වූ සියයට 15.9ක වර්ධනය (රුපියල් බිලියන 1,647.7) හා සැසඳීමේදී 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 13,031.5 දක්වා සියයට 8.3කින් (රුපියල් බිලියන 1,001.0) වැඩි විය. දේශීය සහ විදේශීය ණය ප්‍රමාණයන් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පිළිවෙළින්, 2018 වසර අවසානය වන විට පැවති සියයට 42.3 සහ සියයට 41.5 සිට 2019 වසර අවසානය වන විට සියයට 44.1 සහ සියයට 42.6 දක්වා වැඩි විය. 2019 වසරේ දී ණය තොගයේ වැඩිවීමෙන් රුපියල් බිලියන 93.6ක් සඳහා භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේ පොත් වටිනාකම සහ මුහුණත් වටිනාකම අතර ශුද්ධ වෙනස වන වට්ටම් සාධකය හේතු විය. මේ අතර, මධ්‍යම රජයේ ණය තොගය විනිමය අනුපාතිකයේ සිදු වූ වෙනස නිසා 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 12.4කින් වැඩි වූ අතර, එය සංසන්දනාත්මක ලෙස දැක්වීමේදී, 2018 වසරේ දී විනිමය අනුපාතිකයේ සිදු වූ වෙනස නිසා ණය තොගය රුපියල් බිලියන 1,063.2කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය.

2019 වසර තුළ දී අයවැය නිගය පියවා ගැනීම සඳහා දේශීය මූල්‍ය මත වැඩි වශයෙන් රඳා පැවතීම පිළිබිඹු කෙරෙමින්, සමස්ත නොපියවූ ණය ප්‍රමාණයෙන් දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 50.5 සිට 2019 වසර අවසානය වන විට සියයට 50.9 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. නාමික වශයෙන්,

6.8 රජ සටහන
මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

6.6 සංඛ්‍යා සටහන

මධ්‍යම රජයේ නොපිය වූ ණය (වසර අවසානයට)

ශීර්ෂය	රුපියල් මිලියන			
	2016	2017	2018	2019 (අ)
මුළු රාජ්‍ය ණය	9,478,869	10,382,832	12,030,548	13,031,543
දේශීය ණය (ආ)	5,433,073	5,664,215	6,071,001	6,629,104
පරිණත කාලය අනුව				
කෙටිකාලීන	968,396	1,031,181	1,134,553	1,270,374
මැදි හා දිගුකාලීන	4,464,677	4,633,033	4,936,447	5,358,731
ආයතන අනුව				
බැංකු	2,198,909	2,383,663	2,351,940	2,739,583
බැංකු නොවන	3,234,164	3,280,552	3,719,061	3,889,521
විදේශීය ණය	4,045,796	4,718,618	5,959,547	6,402,439
ණය වර්ගය අනුව				
සහනදායී ණය	1,897,680	2,130,482	2,705,836	2,767,459
සහනදායී නොවන ණය	538,859	560,207	268,556	311,676
වාණිජ ණය (ඇ)	1,609,257	2,027,928	2,985,156	3,323,304
ව්‍යවහාර මුදල් අනුව				
වි.ගැ.හි.	755,614	829,537	954,761	927,372
එ.ජ. ඩොලර්	2,207,431	2,650,431	3,781,626	4,277,745
ජපාන යෙන්	496,852	516,218	622,852	624,956
යුරෝ	183,561	208,075	225,831	228,713
වෙනත්	402,338	514,356	374,477	343,653
සටහන:				
විනිමය අනුපාතයේ මුළු විචලනය	186,650	225,223	1,063,218	12,401
විදේශීය ණය මත	161,697	211,868	963,181	16,857
විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් වටිනාකම තක්සේරු කළ දේශීය ණය මත	24,953	13,355	100,037	-4,456

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික

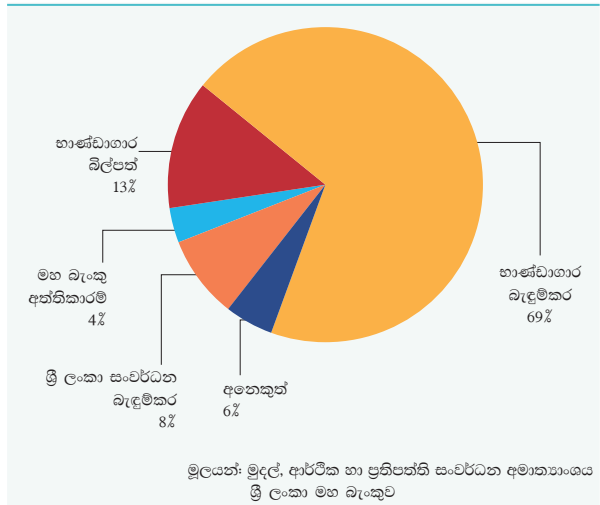
(ආ) 2003 නොවැම්බර් මාසයේ දී ස.නො.ස. වෙත නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 4,397 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2016 නොවැම්බර් 14 දින කල්පිරුණි), 2013 මාර්තු මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල් මිලියන 13,125 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2018 ජූනි 01 දින කල්පිරුණි) සහ 2012 ජනවාරි මාසයේ දී රජයේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට ගිලව පැවති ණය පියවීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 78,441 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (එයින් 2017 ජනවාරි 01 දින රුපියල් මිලියන 21,778 ක් වටිනා බැඳුම්කර කල්පිරීම නිසා දැනට නොපියවූ ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 56,662 කි.) ඇතුළත් වේ.

(ඇ) රුපියල් වටිනාකමින් යුතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල සිදු කළ විදේශ ආයෝජනවල නොපිය වූ ප්‍රමාණය ඇතුළත් වේ.

දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසරේ දී වාර්තා වූ සියයට 7.2ක වැඩි වීමට සාපේක්ෂව 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 6,629.1 දක්වා සියයට 9.2කින් වැඩි විය. සමස්ත දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් කෙටි කාලීන ණය ප්‍රමාණය, නොපියවූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය හා මහ බැංකුව විසින් රජයට ලබා දී ඇති තාවකාලික අත්තිකාරම් වල වැඩි වීම හේතුවෙන් 2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 18.7 සිට 2019 වසර අවසානයේ දී සියයට 19.2 දක්වා වැඩි විය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මාර්ගයෙන් ලබා ගත් නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 746.9 සිට 2019 වසර අවසානයට රුපියල් බිලියන 873.9 දක්වා සියයට 17.0කින් වැඩි විය. මේ

6.9 රජය සටහන

මධ්‍යම රජයේ නොපිය වූ දේශීය ණය සංයුතිය - 2019

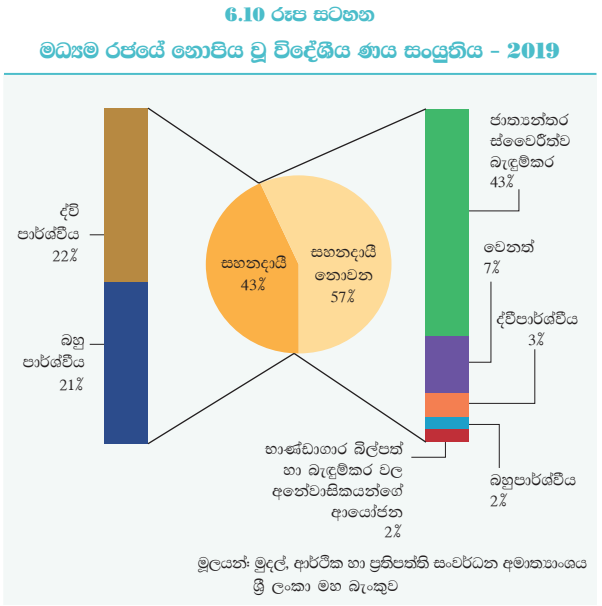
අතර, නොපියවූ තාවකාලික අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 198.6 සිට 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 236.6 දක්වා සියයට 19.1කින් වැඩි විය. කෙසේ වුවද, සමස්ත දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් මැදි හා දිගුකාලීන ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 81.3 සිට 2019 වසර අවසානයට සියයට 80.8 දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය. අධි-භාණ්ඩාගාර දේශීය ණය කළමනාකරණ ප්‍රධාන ණය මූලාශ්‍රය වන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වල නොපියවූ සමස්ත ණය ප්‍රමාණය දේශීය ණය වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසර අවසානය වන විට පැවති සියයට 69.1 (රුපියල් බිලියන 4,197.3) ට සාපේක්ෂව 2019 වසර අවසානයේ දී සියයට 69.5 (රුපියල් බිලියන 4,606.2)ක් විය. මේ අතර, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කරවල නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 560.2 දක්වා සියයට 8.8 කින් අඩු වූ අතර, විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකක මගින් ලබාගත් නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 100.5 සිට 2019 වසර අවසානයට රුපියල් බිලියන 168.0 දක්වා වැඩි විය.

මහ බැංකුව සහ වාණිජ බැංකු වෙත වූ නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයේ සැලකිය යුතු වැඩි වීම පිළිබිඹු කෙරෙමින්, මධ්‍යම රජය විසින් දේශීය බැංකු අංශයට ගෙවිය යුතු නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 2,739.5 දක්වා සියයට 16.5කින් වැඩි විය. සමස්ත දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් බැංකු අංශයේ ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 38.7 සිට 2019 වසර අවසානයේ දී සියයට 41.3 දක්වා වැඩි විය. 2018 වසර අවසානය වන විට පැවති මහ බැංකු තාවකාලික අත්තිකාරම් ප්‍රමාණය

රුපියල් බිලියන 198.6 සිට 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 236.6 දක්වා වැඩි වීම හේතුවෙන් මහ බැංකුවෙන් ලබා ගත් නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 310.9 දක්වා සියයට 27.4කින් වැඩි විය. ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර මගින් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසන් වන විට පැවති රුපියල් බිලියන 614.2 සිට 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 560.2 දක්වා අඩු වුවද, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මාර්ගයෙන් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණය වැඩි වීම මෙන්ම විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකක මාර්ගයෙන් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණය වැඩි වීම හේතුවෙන් වාණිජ බැංකුවලින් ලබා ගත් රජයේ ණය ප්‍රමාණය 2018 වසරට සාපේක්ෂව 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 2,428.7 දක්වා සියයට 15.2කින් වැඩි විය. වාණිජ බැංකු සතු භාණ්ඩාගාර බිල්පත් තොගය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 489.2 සිට 2019 වසර අවසානයේදී රුපියල් බිලියන 684.7 දක්වා සියයට 40.0 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි වූ අතර, වාණිජ බැංකු සතු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 839.5 දක්වා සියයට 20.2කින් වැඩි විය. සමස්ත දේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් බැංකු නොවන අංශයෙන් ලබා ගත් රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසරේ අවසානයට පැවති සියයට 61.3 සිට 2019 වසර අවසානයේදී සියයට 58.7 දක්වා අඩු වුවද, 2019 වසරේ දී බැංකු නොවන මූලාශ්‍රයන්ගෙන් සිදු කළ මූල්‍යනයේ වැඩි වීමක් පිළිබිඹු කෙරෙමින්, බැංකු නොවන අංශයෙන් ලබාගත් දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 3,719.1 සිට 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 3,889.4 දක්වා සියයට 4.6කින් වැඩි විය.

2019 වසර අවසානය වන විට විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් ලබා ගත් දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 714.7 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,911.0) සිට 2019 වසර අවසානයේදී රුපියල් බිලියන 728.2 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 4,009.4) දක්වා වැඩි විය. විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකක මගින් ලබා ගත් නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානය වන විට පැවති රුපියල් බිලියන 100.5 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 550.0)ට සාපේක්ෂව 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 168.0 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 925) දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර මාර්ගයෙන් ලබා ගත් නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානය වන විට පැවති රුපියල් බිලියන 614.2 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,361.0) සිට 2019 වසර අවසානයට රුපියල් බිලියන 560.2 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,084.4) දක්වා

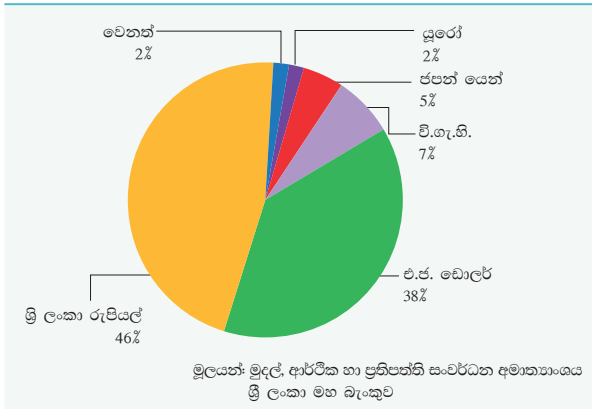

අඩු විය. මේ අතර, දේශීය මුදලින් සමන්විත ණය ප්‍රමාණය (විදේශිකයින් විසින් දේශීය මුදලින් සමන්විත සුරැකුම්පත්හි කර ඇති ආයෝජනයන් හැර), 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 5,900.9 දක්වා රුපියල් බිලියන 544.6කින් වැඩි වූ අතර, එය ප්‍රධාන වශයෙන් රුපියල් බිලියන 4,606.2ක භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවලින් සහ රුපියල් බිලියන 873.9ක භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලින් සමන්විත විය.

සමස්ත නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානයට රුපියල් බිලියන 6,402.4 දක්වා සියයට 7.4කින් වැඩි වූ අතර, එය සමස්ත ණය ප්‍රමාණයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 49.5 සිට 2019 වසර අවසානයේදී සියයට 49.1 දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය. සමස්ත විදේශීය ණය ප්‍රමාණයෙන් සහනදායී නොවන ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 54.6 සිට 2019 වසර අවසානයේ දී සියයට 56.8 දක්වා ඉහළ ගිය අතර 2019 වසර අගදී නොපියවූ සහනදායී නොවන ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 3,635.0 දක්වා සියයට 11.7කින් වැඩි විය. සහනදායී නොවන ණය වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ වසර තුළදී තවදුරටත් විදේශ වාණිජ ණය ලබා ගැනීම ඉහළ යෑම වූ අතර, එයට ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4) ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව, 2019 වසර අවසානයට ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර මගින් ලබා ගත් නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 2,733.6 (එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 15.1) දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. කෙසේ වුවද, විදේශ විනිමය කාලීන මූල්‍ය පහසුකම

6.11 රූප සටහන
ව්‍යවහාර මුදල් වර්ගය අනුව මධ්‍යම රජයේ සමස්ත නොපිය වූ ණය සංයුතිය - 2019

මගින් ලබාගත් නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 242.2 දක්වා අඩු වූ අතර, 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 83.5 (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 467.0)ක විදේශ විනිමය කාලීන මූල්‍ය පහසුකමෙහි කොටසක් ආපසු ගෙවීම් මේ සඳහා හේතු විය. විශේෂයෙන්ම 2019 වසරේ දෙවන සහ තුන්වන කාර්තුවල දී භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙළඳපොළෙන් විදේශ ආයෝජන ගලා යාමේ බලපෑම පිළිබිඹු කෙරෙමින් විදේශීය ආයෝජකයින් සතු නොපියවූ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 80.3 දක්වා රුපියල් බිලියන 66.6කින් අඩු විය. කෙසේ වුවද, විදේශීය ආයෝජකයින් සතු නොපියවූ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ප්‍රමාණය, 2019 වසර අවසානයවන විට රුපියල් බිලියන 23.7 දක්වා රුපියල් බිලියන 11.8කින් වැඩි විය. මේ අතර, විදේශීය ණය තුළ ඇතුළත් සහනදායී ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 2,705.8 සිට 2019 වසර අවසානයේදී රුපියල් බිලියන 2,767.5 දක්වා සියයට 2.3කින් සුළු වශයෙන් වැඩි වූ නමුත් විදේශීය ණය ප්‍රමාණයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සහනදායී ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානයේ දී සියයට 43.2 දක්වා අඩු විය.

විනිමය අනුපාතිකය වෙනස් වීමේ බලපෑම හේතුවෙන් 2019 වසර අවසානයට නොපියවූ ණයවල රුපියල් අගය රුපියල් බිලියන 12.4කින් වැඩි විය. 2019 වසර තුළදී, යුරෝ, ඉන්දියානු රුපියල, විශේෂ ගැනුම් හිමිකම් (වි.ගැ.හි) සහ එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල, පිළිවෙළින් සියයට 2.62කින්, සියයට 2.61කින්, සියයට 0.93කින් සහ සියයට 0.61කින් අධිප්‍රමාණය වූ අතර, ස්ටර්ලින් පවුම් සහ ජපන් යෙන්වලට සාපේක්ෂව, පිළිවෙළින් සියයට 2.77කින් සහ සියයට 1.02කින් අධිප්‍රමාණය විය. 2019 වසර අවසානය වන විට ව්‍යවහාරික මුදල් වර්ගය අනුව

මධ්‍යම රජයේ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය එ.ජ. ඩොලර් (සියයට 66.8), වි.ගැ.හි. (සියයට 14.5), ජපන් යෙන් (සියයට 9.8), යුරෝ (සියයට 3.6) සහ අනෙකුත් ව්‍යවහාරික මුදල් (සියයට 5.4) වලින් සමන්විත විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 16.9කින් වැඩි වූ අතර, විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින්, එනම් එ.ජ. ඩොලර් මගින් තක්සේරු කරන ලද දේශීය ණය ප්‍රමාණය (ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර සහ විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකක මගින් ලබා ගත් ණය) විදේශ විනිමය අනුපාතිකයේ වෙනස්වීමේ බලපෑම හේතුවෙන් 2019 වසර අවසානයේදී රුපියල් බිලියන 4.5කින් අඩු විය. මෙම තත්ත්වය 2018 වසර සමග සංසන්දනය කිරීමේදී, මූලික වශයෙන් ප්‍රධාන විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අගය අධිප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් ගෙන නොපියවූ විදේශීය ණය ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 963.2කින් වැඩි වූ අතර, එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව රුපියලේ අගය අධිප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් ගෙන විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් ලබා ගත් දේශීය ණය ප්‍රමාණය ද රුපියල් බිලියන 100කින් වැඩි විය. ශ්‍රී ලංකා රුපියලේ අගය අධිප්‍රමාණය වීම නිසා රජයේ විදේශීය ණය ප්‍රමාණයෙහි රුපියල් අගය වැඩි වන නමුත් එවැනි විදේශීය විනිමය අධිප්‍රමාණයක් නිසා විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණයෙහි විදේශ විනිමය වටිනාකම නොවෙනස්ව පවතිනු ඇත. රජය වෙත ලැබෙන විදේශ විනිමය භාවිත කිරීමෙන් විදේශීය මුදලින් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණයට අදාළව ණය සේවාකරණය සිදු කෙරෙන නිසා, ශ්‍රී ලංකා රුපියල අධිප්‍රමාණය වීමෙන් නොපියවූ ණය ප්‍රමාණයෙහි රුපියල් අගය වැඩිවීම විදේශ මුදලින් ණය සේවාකරණයේදී එතරම් සැලකිය යුතු බලපෑමක් එල්ල නොකරනු ඇත.

මධ්‍යම රජයේ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

වසර තුළ දී දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් අඩු වීම පිළිබිඹු කෙරෙමින් සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 2,088.6 ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 2,022.5 දක්වා සියයට 3.2 කින් අඩු විය. දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 921.9 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 546.3 දක්වා සියයට 40.7කින් අඩු වීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ වසර තුළ දී ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර කල්පිරීම් සියයට 69.2 (රුපියල් බිලියන 251.7)කින් සහ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර හා විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකක මගින් ලබාගත් ණය කල්පිරීම්, පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන

82.8කින් හා රුපියල් බිලියන 45.2කින් අඩු වීමයි. කෙසේ වුවද, එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,500 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර කල්පිරීම් සහ විදේශ විනිමය කාලීන මූල්‍ය පහසුකම (එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 473) කල්පිරීම් පිළිබිඹු කෙරෙමින් 2019 වසරේ විදේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 574.8 දක්වා සියයට 82.8 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වලින් සියයට 55.4ක් වන ණය ආපසු ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 1,236.4 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 1,121.2 දක්වා සියයට 9.3 කින් අඩු විය. මේ අතර, දේශීය සහ විදේශීය නොපියවූ ණය මත පොලී ගෙවීම් වැඩි වීම හේතුවෙන් සමස්ත පොලී ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 852.2 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 901.4 දක්වා සියයට 5.8කින් වැඩි විය. ප්‍රධාන වශයෙන් ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර මත පොලී ගෙවීම් වැඩි වීම හේතුවෙන්, විදේශීය ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 212.7ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 248.6 දක්වා සියයට 16.9 (රුපියල් බිලියන 35.8)කින් වැඩි විය. ප්‍රධාන වශයෙන් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් මත පොලී ගෙවීම් සහ විදේශ ව්‍යවහාර බැංකු ඒකක මගින් ලබාගත් ණය මත පොලී ගෙවීම් වැඩි වීම හේතුවෙන්, දේශීය ණය මත පොලී ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 639.5 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 652.8 දක්වා සියයට 2.1කින් වැඩි විය. සමස්තයක් වශයෙන්, 2019 වසරේ දී දේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් රුපියල් බිලියන

6.7 සංඛ්‍යා සටහන

මධ්‍යම රජයේ ණය සේවාකරණ ගෙවීම්

ශීර්ෂය	රුපියල් මිලියන			
	2016	2017	2018	2019 (අ)
ණය සේවාකරණ ගෙවීම්	1,352,443	1,603,049	2,088,551	2,022,507
දේශීය	1,056,624	1,213,498	1,561,363	1,199,111
විදේශීය	295,820	389,551	527,188	823,396
ණය ආපසු ගෙවීම්	741,549	867,484	1,236,361	1,121,155
දේශීය	572,442	642,875	921,881	546,315
විදේශීය	169,107	224,609	314,480	574,839
පොලී ගෙවීම්	610,895	735,566	852,190	901,352
දේශීය	484,182	570,623	639,482	652,795
කෙටිකාලීන	78,787	81,275	74,525	81,029
මැද හා දිගුකාලීන	405,394	489,348	564,957	571,766
විදේශීය	126,713	164,942	212,708	248,557

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
(අ) තාවකාලික

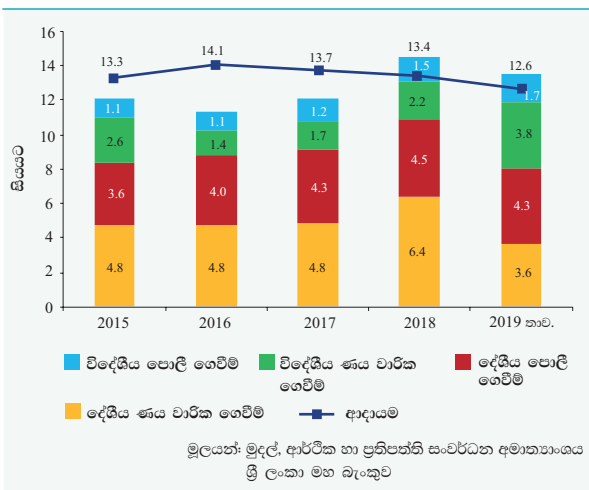
1,199.1 දක්වා සියයට 23.2 කින් අඩු වූ අතර, විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 823.4 දක්වා සියයට 56.2 කින් වැඩි විය.

2019 වසරේ දී ණය සේවාකරණ ගෙවීම්වලට අදාළ දර්ශකවලින් බොහොමයක හිතකර වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ ද ණය සේවාකරණ සහ රාජ්‍ය ආදායම් අතර අනුපාතය වැනි ඇතැම් දර්ශක කෙරෙහි මනා අවදානයක් යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සමස්ත ණය සේවාකරණ ගෙවීම් පෙර වසරේ පැවති සියයට 14.5 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 13.5 දක්වා අඩු විය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති සියයට 6.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 3.6 දක්වා අඩු වූ අතර විදේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති සියයට 2.2 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 3.8 දක්වා වැඩි විය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සමස්ත පොලී ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති සියයට 5.9 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 6.0 දක්වා සුළු වශයෙන් වැඩි විය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දේශීය ණය මත සිදු කළ පොලී ගෙවීම් 2018 වසරේ පැවති සියයට 4.5 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 4.3 දක්වා අඩු වූ අතර, විදේශීය ණය මත සිදු කළ පොලී ගෙවීම් පෙර වසරේ පැවති සියයට 1.5 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 1.7 දක්වා වැඩි විය. රජයේ ආදායම හා ණය සේවාකරණ ගෙවීම් අතර අනුපාතය 2018 වසරේ පැවති සියයට 108.8 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 107.0 දක්වා වැඩි දියුණු වුවද, ණය සේවාකරණ ගෙවීම් රජයේ ආදායම ඉක්මවා පැවතීම පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතුය. මේ අතර විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම් භාණ්ඩ හා සේවා අපනයනවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ දී පැවති සියයට 16.0 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 23.7 දක්වා වැඩි විය.

6

6.12 රූප සටහන

මධ්‍යම රජයේ ණය සේවාකරණ ගෙවීම් (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

6.4 සංඛ්‍යා සටහන
මධ්‍යම රජයේ ණය දර්ශක

දර්ශකය	2016	2017 (අ)	2018 (අ)	2019 (ආ)
මධ්‍යම රජයේ ණය/ද.දේ.නි.	79.0	77.9	83.7	86.8
දේශීය ණය/ද.දේ.නි. (අ)	45.3	42.5	42.3	44.1
විදේශීය ණය/ද.දේ.නි.	33.7	35.4	41.5	42.6
මුළු විදේශීය ණය/අපනයන (අ)	159.3	162.2	181.0	184.4
මුළු ණය සේවාකරණ				
ගෙවීම්/ද.දේ.නි.	11.3	12.0	14.5	13.5
මුළු ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/				
රජයේ ආදායම (ඉ)	80.2	87.5	108.8	107.0
එයින් දේශීය ණය සේවාකරණ				
ගෙවීම්/රජයේ ආදායම (ඉ)	62.7	66.3	81.3	63.4
මුළු ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/රජයේ				
විදාදම (ඊ)	44.0	46.6	53.1	50.1
එයින් දේශීය ණය සේවාකරණ				
ගෙවීම්/රජයේ විදාදම (ඊ)	34.4	35.3	39.7	29.7
විදේශීය ණය සේවාකරණ ගෙවීම්/				
අපනයන (ආ)	11.6	13.4	16.0	23.7
මුළු ණය පොලී ගෙවීම්/ද.දේ.නි.	5.1	5.5	5.9	6.0
දේශීය ණය පොලී ගෙවීම්/ද.දේ.නි.	4.0	4.3	4.5	4.3
දේශීය ණය පොලී ගෙවීම්/ රජයේ				
පුනරාවර්තන වියදම්	27.5	29.6	30.6	28.4
විදේශීය ණය පොලී ගෙවීම්/				
අපනයන (ආ)	5.0	5.7	6.5	7.2

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

- (අ) 2017 සහ 2018 වර්ෂ සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2020 මාර්තු 31 දින නිකුත් කරන ලද සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.
- (ආ) තාවකාලික
- (ඇ) 2003 නොවැම්බර් මාසයේ දී ස.නො.ස. වෙත නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 4,397 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2016 නොවැම්බර් 14 දින කල්පිරුණ.), 2013 මාර්තු මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සමාගමට ප්‍රාග්ධනය සැපයීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 13,125 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2018 ජූනි 01 දින කල්පිරුණ.) සහ 2012 ජනවාරි මාසයේ දී රජයේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට හිඟව පැවති ණය පියවීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 78,441 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (එයින් 2017 ජනවාරි 01 දින රුපියල් මිලියන 21,778 ක් වටිනා බැඳුම්කර කල්පිරීම නිසා දැනට නොපියවූ ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 56,662 කි.) ඇතුළත් වේ.
- (ඈ) භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන
- (ඉ) රජයේ ආදායම ආර්ථික වර්ගීකරණයට අනුව
- (ඊ) ණය ආපසු ගෙවීම් ඇතුළත්ව රජයේ විදාදම

නොපියවූ රාජ්‍ය ණය

රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසර අවසානයට පැවති සියයට 91.7 සිට 2019 වසර අවසානයේදී සියයට 94.3 දක්වා වැඩි වූ අතර, එය මධ්‍යම රජයේ ණය, රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ලද විදේශ ව්‍යාපෘති ණය⁸ සහ රජයේ ඇපකර මත ලබාගෙන ඇති ණය යනාදියෙන් සමන්විත වේ. මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන්ම 2019 වසර තුළදී මධ්‍යම රජයේ ණය වැඩි වීම හේතු විය. නාමික වශයෙන් සමස්ත නොපියවූ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 13,178.4 සිට 2019 වසර අවසානයේදී රුපියල් බිලියන 14,155.3 දක්වා වැඩි විය. සමස්ත රාජ්‍ය ණයෙහි ප්‍රධානතම ණය කාණ්ඩය වන මධ්‍යම

8 රජයේ ඇපකර රහිතව රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ලද විදේශ ව්‍යාපෘති ණය

රජයේ නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානය වන විට රුපියල් බිලියන 13,031.5 දක්වා සියයට 8.3 කින් වැඩි වූ අතර, එය සමස්ත රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 92.1ක් විය. සමස්ත රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 5.5 ක් වන රජයේ ඇපකර මත ලබාගෙන ඇති ණය ප්‍රමාණය 2018 වසර අවසානයට පැවති රුපියල් බිලියන 781.7 සිට 2019 වසර අවසානයේදී රුපියල් බිලියන 778.3 දක්වා සියයට 0.4 ක සුළු ප්‍රමාණයකින් අඩු විය. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය 2019 වසර තුළදී ණය ආපසු ගෙවීම හේතුවෙන් 2018 වසර අවසානය වන විට පැවති රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ලද විදේශ ව්‍යාපෘති ණය රුපියල් බිලියන 366.1 සිට 2019 වසර අවසානයේ දී රුපියල් බිලියන 345.5 දක්වා අඩු විය. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ සීමාසහිත ගුවන් තොටුපළ සහ ගුවන් සේවා සමාගමේ නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය 2019 වසර අවසානයේදී, පිළිවෙළින් සියයට 10.8කින් සහ සියයට 10.6කින් අඩු වුවද, ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය සියයට 0.1කින් සුළු වශයෙන් වැඩි විය. රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්ගේ ණයෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය සහ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට අයත් ණය පවතින අතර 2019 වසර අවසානයේදී එම ආයතන දැරූ ණය ප්‍රමාණය පිළිවෙළින් සියයට 50.0ක් සහ සියයට 43.5ක් විය.

6.5 උප රාජ්‍ය ආයතනවල අයවැය කටයුතු

උප රාජ්‍ය ආයතනවල ප්‍රතිපත්ති දිශාව හා ක්‍රියාමාර්ග

රාජ්‍ය පරිපාලන, ස්වදේශ කටයුතු, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය⁹ විසින් 2019 වසර තුළ දී උප රාජ්‍ය ආයතන සමඟ සමීප සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගෙන යන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ උප රාජ්‍ය ආයතන පද්ධතිය පළාත් සභා 9කින් සහ පළාත් පාලන ආයතන 341කින් සමන්විත වේ. 2019 වසර අවසානය වන විට පළාත් පාලන පද්ධතිය මත නගර සභා 24කින් නගර සභා 41කින් සහ ප්‍රාදේශීය සභා 276කින් සමන්විත විය. වඩාත් කුලීන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයක් සහතික කිරීමේ අදහසින්, ආධාර සපයන ආයතන සමඟ එලදායීව සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීම මගින් ආයෝජන පහසුකම් සලසන අතර උප රාජ්‍ය ආයතන මට්ටමේ සංවර්ධන අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම කෙරෙහි 2019 වසරේ දී අමාත්‍යාංශය විසින් අවධානය යොමු

9 2019 වසරේ දී උප රාජ්‍ය ආයතනවලට අදාළ කාර්යයන් 2019 දෙසැම්බර් 09 වෙනිදා දක්වා අභ්‍යන්තර හා ස්වදේශ කටයුතු සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය යටතේ සිදු විය. 2019 දෙසැම්බර් 10 දින නිකුත් කරන ලද අංක 2153/12 දරන ගැසට් නිවේදනය අනුව 2019 දෙසැම්බර් 10 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි, උප රාජ්‍ය ආයතනවලට අදාළ කාර්යයන් රාජ්‍ය පරිපාලන, ස්වදේශ කටයුතු, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථයට අයත් වේ

6.9 සංඛ්‍යා සටහන
නොපිය වූ රාජ්‍ය ණය (වසර අවසානයට)

	2016	2017	2018	2019 (අ)
රුපියල් මිලියන				
මධ්‍යම රජයේ සමස්ත නොපියවූ ණය (ආ)	9,478,869	10,382,832	12,030,548	13,031,543
රජයේ ඇපකර රහිතව රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ලද විදේශ ව්‍යාපෘති ණය	332,305	330,221	366,130	345,453
සීමාසහිත ගුවන් තොටුපළ හා ගුවන් සේවා (ශ්‍රී ලංකා) සමාගම	23,791	23,955	24,964	22,317
ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	166,613	155,535	168,649	150,418
ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය	141,901	150,730	172,517	172,717
රජයේ ඇපකර මත ලබාගෙන ඇති ණය (ඇ) (ඈ)	523,274	590,492	781,741	778,305
සීමාසහිත ගුවන් තොටුපළ හා ගුවන් සේවා (ශ්‍රී ලංකා) සමාගම	1,386	9,330	10,829	16,532
ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය	19,927	15,153	21,376	25,212
ලංකා වාණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව	74,363	207,622	333,869	297,220
සීමාසහිත ලංකා නැව් සංස්ථාව	11,331	11,436	13,098	12,613
ශ්‍රීමත් ජෝන් කොතලාවල ආරක්‍ෂක විශ්ව විද්‍යාලය	20,187	28,060	36,843	35,311
සීමාසහිත ලංකා ගල් අගුරු (පුද්ගලික) සමාගම	6,000	5,886	11,000	5,398
ජාතික ජලසම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය	20,365	63,836	85,541	102,339
වී අලෙවි මණ්ඩලය	5,377	11,087	11,436	11,420
මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	141,948	162,701	189,022	206,563
ශ්‍රී ලන්කන් ගුවන් සමාගම	26,215	26,750	31,981	32,083
අනෙකුත් සංස්ථා	196,176	48,631	36,746	33,615
රාජ්‍ය ණය	10,334,448	11,303,545	13,178,418	14,155,301
ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස (ඉ)				
මධ්‍යම රජයේ සමස්ත නොපියවූ ණය (ආ)	79.0	77.9	83.7	86.8
රජයේ ඇපකර රහිතව රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් ලද විදේශ ව්‍යාපෘති ණය	2.8	2.5	2.5	2.3
රජයේ ඇපකර මත ලබාගෙන ඇති ණය (ඇ) (ඈ)	4.4	4.4	5.4	5.2
රාජ්‍ය ණය	86.1	84.8	91.7	94.3

මූලාශ්‍රය: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික
(ආ) 2003 නොවැම්බර් මාසයේ දී ස.කො.ස. වෙත නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 4,397 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2016 නොවැම්බර් 14 දින කල්පිරුණි.), 2013 මාර්තු මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සමාගමට ප්‍රාග්ධනය සැපයීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 13,125 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (2018 ජූනි 01 දින කල්පිරුණි.) සහ 2012 ජනවාරි මාසයේ දී රජයේ ආයතන විසින් ශ්‍රී ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට හිඟව පැවති ණය පියවීම සඳහා නිකුත් කරන ලද රුපියල් මිලියන 78,441 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (එයින් 2017 ජනවාරි 01 දින රුපියල් මිලියන 21,778 ක් වටිනා බැඳුම්කර කල්පිරීම නිසා දැනට නොපියවූ ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන 56,662 කි.) ඇතුළත් වේ.
(ඇ) මූල්‍ය නොවන රාජ්‍ය ආයතන පමණක් ඇතුළත් වේ.
(ඈ) 2014 ජූනි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සමාගම වෙත නිකුත් කරන ලද එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 175 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර ඇතුළත් වේ. එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 175 ක් වූ මෙම ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරය 2019 ජූනි මාසයේදී කල්පිරුණු අතර, ඊට සමාන වටිනාකමකින් යුත් ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරයක් යළි නිකුත් කරන ලදී.
(ඉ) 2017 සහ 2018 වර්ෂ සඳහා ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2020 මාර්තු 31 දින නිකුත් කරන ලද සංශෝධිත ද.දේ.නි. ඇස්තමේන්තු මත පදනම් වේ.

6

කරන ලදී. මේ අතර, උප රාජ්‍ය ආයතනවල අයවැය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා මධ්‍යම රජය විසින් සැලකිය යුතු ප්‍රදාන ප්‍රමාණයක් ලබා දී ඇත.

වසර තුළ දී සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ප්‍රධාන වශයෙන් යොමු වූයේ උප රාජ්‍ය ආයතනවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහාය. ඒ අනුව, පළාත් පාලන ආයතන වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (පුර නැගුම් වැඩසටහන) 2019 වසරේ දී ද අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර, එමගින් දැරිය හැකි මිලකට පිරිසිදු පානීය ජලය ලබා ගැනීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීමට උපකාරී විය. තවද, සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය සවිබල ගැන්වීමේ ව්‍යාපෘතිය සහ පොදු අධ්‍යාපන නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය ද වසර තුළදී ක්‍රියාත්මක

කරන ලදී. තවද, රටෙහි ප්‍රවාහන ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වසර තුළ දී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මීට අමතරව, මහ කොළඹ ජල හා අප ජල කළමනාකරණය/ආයෝජන වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය වසර තුළදී අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය.

තුලින් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමේ අරමුණින් යුතුව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් 2019 වසර තුළ දී ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් නිර්දේශ කරන ලදී. ඒ අනුව, 2020 වසර සඳහා පළාත් සභා සඳහා අරමුදල් වෙන් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ, 2019 නොවැම්බර් මාසයේ දී අනිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත යොමු කරන ලද අතර 2020 පෙබරවාරි 19 වන දින අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් එය අනුමත කරන ලදී. මේ අතර,

ජාතික හා උප රාජ්‍ය ආයතන මට්ටමින් තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ සම්බන්ධීකරණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් සියලුම පළාත් සඳහා විස්තීර්ණ පොදු සැලසුම් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙයට සමගාමීව, ජාතික සහ උප රාජ්‍ය ආයතනවල තීරණ ගැනීමේ පොදු රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීමට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශ කරන ලදී. තවද, විමධ්‍යගත විෂයයන් යටතේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පළාත් සභා හරහා යොමු කිරීමට ප්‍රමාණවත් අරමුදල් සැපයීමට සහ එමගින් සම්පත් ඵලදායීව උපයෝජනය කිරීම සහ විනිවිදභාවය හා වගවීම සහතික කිරීමට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී. තවද, පළාත් සභා තුළ අමාත්‍යාංශ ප්‍රශස්ත ආකාරයෙන් ව්‍යාප්ත වී නොතිබීම සැලකිල්ලට ගනිමින්, පළාත් සභා අතර කළමනාකරණය, සම්බන්ධීකරණය හා අනුකූලතාව වැඩි දියුණු කරමින් පළාත් සභා කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වන පරිදි යෝග්‍ය ආකාරයෙන් අමාත්‍යාංශ පහක් යටතේ විෂය පථයන් සැලසුම් කිරීමට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශ කරන ලදී. තවද, පළාත් සභාවල ආදායම් උත්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ වැදගත්කම සහ මධ්‍යම රජයේ අයවැය මත ඇති වන පීඩනය අවම කිරීම අවධාරණය කරමින් මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ආදායම් උත්පාදනය කිරීමේ නව ක්‍රියාමාර්ග හඳුන්වා දීම සඳහා පළාත් සභා සඳහා ක්‍රියාමාර්ග අධ්‍යයනය හා ගවේෂණය පිළිබඳ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී. මීට අමතරව, රජයේ වියදම් සඳහා වන පීඩනය ලිහිල් කිරීම සඳහා විශේෂයෙන් සෞඛ්‍ය අංශයේ වියදම් සඳහා දායක ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

පළාත් සභාවල අයවැය කටයුතු

පළාත් සභාවල මුළු ආදායම 2019 වසරේ දී නාමික වශයෙන්, සුළු වශයෙන් ඉහළ ගියද, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය පෙර වසර හා සැසඳීමේදී නොවෙනස්ව පැවතුණි. 2019 වසරේ දී බදු ආදායම පහළ වැටුණද බදු නොවන ආදායමේ වැඩිවීම පිළිබිඹු කෙරෙමින් පළාත් සභාවල සමස්ත ආදායම 2018 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 88.7 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 89.8 දක්වා සියයට 1.3කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සමස්ත ආදායම 2019 වසරේ දී සියයට 0.6ක් ලෙස නොවෙනස්ව පැවතුණි. මුද්දර බදු මගින් ලද ආදායමෙහි අඩුවීම පිළිබිඹු කෙරෙමින්, බදු ආදායම 2018 වසරේ දී පැවති රුපියල් බිලියන 82.2 සිට 2019 වසරේ

**6.10 සංඛ්‍යා සටහන
පළාත් සභාවල අයවැය තත්ත්වය**

ශීර්ෂය	රුපියල් මිලියන			
	2016	2017	2018 (අ)	2019 (ආ)
මුළු ආදායම	79,595	86,978	88,689	89,826
බදු ආදායම	70,942	77,691	82,228	81,144
බදු නොවන ආදායම	8,653	9,287	6,461	8,682
මුළු වියදම	276,147	287,838	292,265	308,606
පුනරාවර්තන වියදම්	237,664	241,338	251,552	276,215
එයින් වැටුප් හා චේතන	182,497	187,367	198,129	216,508
ප්‍රාග්ධන වියදම්	38,483	46,500	40,713	32,391
මධ්‍යම රජයේ පැවැරුම්	196,552	200,860	203,576	218,780
සාමූහික ප්‍රදාන	169,106	166,348	180,095	199,968
උපමාන පාදක ප්‍රදාන	3,035	3,236	2,462	2,205
පළාත් විශේෂිත සංවර්ධන ප්‍රදාන	12,177	20,250	13,536	11,376
විශේෂ යෝජනා ක්‍රම සඳහා විදේශීය ප්‍රදාන	12,234	11,025	7,483	5,230

මූලාශ්‍රයන්: මුදල්, ආර්ථික හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
රාජ්‍ය පරිපාලන, ස්වදේශ කටයුතු, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය

(අ) සංශෝධිත
(ආ) නාවකාලීන

දී රුපියල් බිලියන 81.1 දක්වා අඩු විය. ඒ අනුව, මුද්දර බදු ආදායම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 34.1 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 32.6 දක්වා සියයට 4.5 කින් පහළ ගියේය. මේ අතර, ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායමෙන් මධ්‍යම රජය විසින් සිදු කරන පැවරුම් 2018 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 33.9 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 35.3 දක්වා සියයට 3.9කින් ඉහළ ගියේය. ජාතිය ගොඩගැනීමේ බදු ආදායමෙන් සහ මුද්දර බදු ආදායමෙන් මධ්‍යම රජය විසින් සිදු කරන පැවරුම් පළාත් සභාවල සමස්ත බදු ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස, පිළිවෙලින් සියයට 43.5ක් සහ සියයට 40.1ක් විය. පළාත් සභාවල බදු නොවන ආදායමෙන් සියයට 75ක් පමණ වන ගාස්තු හා අයකිරීම් මත ආදායම වැඩිවීම හේතුවෙන්, නාමික වශයෙන් බදු නොවන ආදායම 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 6.5ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 8.7 දක්වා ඉහළ ගියේය. සියලුම පළාත් සභා විසින් රැස් කර ගත් සමස්ත ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස බස්නාහිර පළාත් සභාව මගින් රැස් කර ගත් ආදායම 2018 වසරේ පැවති සියයට 51.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 48.3 දක්වා අඩු විය. අනෙකුත් පළාත් සභා විසින් රැස් කරන ලද ආදායම අනුව, වයඹ පළාත සහ දකුණු පළාත පිළිවෙලින් මුළු ආදායමෙන් සියයට 9.7ක් සහ සියයට 9.4ක් රැස් කර ගන්නා ලදී. මේ අතර, 2019 වසර තුළදී, සබරගමු පළාතෙන් ලද ආදායම සමස්ත ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2018 වසරේ පැවති සියයට 4.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 5.1ක් දක්වා වැඩි විය.

වසර තුළ දී පළාත් සභාවල පුනරාවර්තන වියදම් නාමික වශයෙන් ඉහළ ගිය අතර එය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පසුගිය වසරේ පැවති මට්ටමේම පැවතුණි. ඒ අනුව, ප්‍රධාන වශයෙන් වැටුප් හා චේතන වැඩි වීම හේතු කොටගෙන පුනරාවර්තන වියදම් නාමික වශයෙන් 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 276.2 දක්වා සියයට 9.8කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වුවද, පුනරාවර්තන වියදම් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, 2019 වසරේ දී පෙර වසරේ පැවති සියයට 1.8 මට්ටමේම පැවතුණි. ඒ අනුව, 2019 වසරේ දී වැටුප් හා චේතන වියදම රුපියල් බිලියන 216.5 දක්වා සියයට 9.3කින් වැඩි වූ අතර එය පළාත් සභාවල පුනරාවර්තන වියදම් යටතේ වන විශාලතම අයිතමය වූ අතර එය පළාත් සභාවල සමස්ත පුනරාවර්තන වියදමින් සියයට 78.4ක් විය. පළාත් සභාවල වැටුප් හා චේතනවලින් සියයට 90ක් පමණ අධ්‍යාපන සහ සෞඛ්‍ය අංශ සඳහා දරන ලදී. කාර්යයන් අනුව වියදම් වර්ගීකරණය සැලකූ විට, සමාජ සේවා මත වන පුනරාවර්තන වියදම් රුපියල් බිලියන 204.0ක් දක්වා ඉහළ ගිය අතර පළාත් පරිපාලන කටයුතු සහ ආර්ථික සේවා මත වන පුනරාවර්තන වියදම්, පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 16.3 සහ රුපියල් බිලියන 4.1 දක්වා අඩු විය. මුළු පුනරාවර්තන වියදමින් සියයට 21.3කට, සියයට 12.5කට සහ සියයට 11.8කට ආයතන වෙමින්, පිළිවෙළින් බස්නාහිර පළාත් සභාව, මධ්‍යම පළාත් සභාව සහ වයඹ පළාත් සභාව 2019 වසරේ දී විශාලතම වියදම් දරන පළාත් සභා අතරට පත් විය.

2019 වසරේ දී, සියලුම උප අංශයන්හි ප්‍රාග්ධන වියදම් අඩු වීම පිළිබිඹු කෙරෙමින් පළාත් සභාවල ප්‍රාග්ධන වියදම් නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙසද අඩු විය. ඒ අනුව, ප්‍රාග්ධන වියදම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 40.7 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 32.4 දක්වා අඩු වූ අතර, එයින්, ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ අත්පත් කර ගැනීම මත වියදම

2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 14.3 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 11.8 දක්වා පහළ ගියේය. මීට අමතරව, පළාත් විශේෂිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මත වන වියදම, පළාත් පාලන ආයතනවලට සිදු කරන ප්‍රාග්ධන පැවරුම් සහ විශේෂ ව්‍යාපෘති මත වන වියදම වසර තුළදී පහළ ගියේය. මේ අතර, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රාග්ධන වියදම් 2018 වසරේ පැවති සියයට 0.3 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 0.2 දක්වා සුළු වශයෙන් පහළ ගියේය.

මධ්‍යම රජය මගින් පළාත් සභා වෙත සිදු කළ පැවරුම් වසර තුළදී නාමික වශයෙන් මෙන්ම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙසද ඉහළ ගියේය. විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා වන ප්‍රදාන, පළාත් විශේෂිත සංවර්ධන ප්‍රදාන සහ උපමාන පාදක ප්‍රදාන අඩු වුවද සාමූහික ප්‍රදාන වැඩි වීම හේතුවෙන්, මධ්‍යම රජය මගින් සිදුකළ පැවරුම් 2018 වසරේ පැවති රුපියල් බිලියන 203.6 සිට 2019 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 218.8 දක්වා ඉහළ ගියේය. ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස, මධ්‍යම රජය මගින් සිදු කරන ලද පැවරුම් 2018 වසරේ පැවති සියයට 1.4 සිට 2019 වසරේ දී සියයට 1.5 දක්වා වැඩි විය. මධ්‍යම රජයේ පැවරුම්වල ප්‍රධාන අයිතමය වන, පළාත් සභාවල පුනරාවර්තන වියදම් වැඩසටහන්වල ඇති සම්පත් පරතරය පියවීම සඳහා යොදා ගනු ලබන සාමූහික ප්‍රදාන රුපියල් බිලියන 200.0 ක් වූ අතර එය මුළු පැවරුම්වලින් සියයට 91.4 ක් විය. පළාත් විශේෂිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති, විශේෂ ව්‍යාපෘති සහ උපමාන පාදක ප්‍රදාන යටතේ වන පැවරුම්, පිළිවෙළින් රුපියල් බිලියන 11.4ක්, රුපියල් බිලියන 5.2ක් සහ රුපියල් බිලියන 2.2ක් විය. වසර තුළදී, පළාත් සභාවල වියදමින් සියයට 70.9ක් මූල්‍යනය කරන ලද්දේ මධ්‍යම රජයේ පැවරුම් මගින් වන අතර, මධ්‍යම රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ප්‍රයත්නය හා සමගාමීව, මධ්‍යම රජයේ අයවැය මත වන පීඩනය ලිහිල් කිරීමට පළාත් සභාවල ආදායම් උත්පාදනය ඉහළ නැංවීමේ සහ වියදම් තාර්කිකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාව එයින් පිළිබිඹු වේ.

